

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΔΥ/01/2022

10 Ιανουαρίου 2022

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Σύνοψη.....	1
2.	Εισαγωγή.....	4
3.	Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.....	7
3.1	Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή.....	7
3.2	Σκοπός του ελέγχου.....	7
3.3	Μεθοδολογία.....	8
3.4	Κριτήρια ελέγχου.....	9
4.	Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους.....	10
4.1	Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού για το 2020.....	10
4.2	Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις.....	10
4.3	Δαπάνες προσωπικού.....	10
4.4	Μηχανοκίνητα οχήματα.....	11
4.5	Ενοικιαζόμενα υποστατικά.....	11
5.	Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις.....	12
5.1	Αντιμισθία Επαρχιακών Δικαστών.....	12
5.2	Άδειες ανάπαυσης και ασθενείας Δικαστών.....	13
5.3	Αποκατάσταση παλαιού κτηρίου Ανώτατου Δικαστηρίου.....	14
5.4	Ενεργειακή απόδοση των κτηρίων της Δικαστικής Υπηρεσίας.....	14
5.5	Ασφάλεια Δικαστηρίων.....	15
5.6	Χώροι στάθμευσης Επαρχιακών Δικαστηρίων.....	17
5.7	Καθυστέρηση στη διάγνωση αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σε εύλογο χρόνο.....	18
5.8	Νομικές Εκδόσεις.....	21
5.9	Βιβλιοθήκη.....	22
5.10	Περιουσιακά στοιχεία/Κινητή Περιουσία.....	24
5.11	Έσοδα/εισπράξεις.....	25
5.12	Έξοδα ποινικών διώξεων.....	26
5.13	Καταβολή δόσεων μετά από απόφαση Δικαστηρίου.....	27
5.14	Εντάλματα σύλληψης.....	27
5.15	Νομικές αρωγές.....	28
5.16	Ακύρωση χαρτοσήμανσης εγγράφων.....	29
5.17	Διατάγματα Κηδεμονίας.....	30

5.18	Κλήσεις μάρτυρα Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.....	30
5.19	Τεκμήρια υποθέσεων Ποινικού Τμήματος Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας	31
5.20	Λογαριασμός Καταθέσεων 4401050429 (Εντάλματα Χρηματικών Ποινών) Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας	31
5.21	Έκδοση ποινικών ενταλμάτων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού	32
5.22	Μητρώο ενταλμάτων πληρωμής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού και Πάφου	32
5.23	Αποδείξεις είσπραξης Δικαστικών Επιδοτών του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού και Πάφου	32
5.24	Τερματισμός άδειας χρήσης του κυλικείου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου	33
5.25	Τερματισμός άδειας χρήσης του κυλικείου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού	33
5.26	Άδεια χρήσης κυλικείου Ανώτατου και Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας	34
5.27	Προσέλευση/αποχώρηση Λειτουργού του Γενικού Λογιστηρίου στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου	35
6.	Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας	37
6.1	Αρχείο υποθέσεων Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας	37
6.2	Καθυστερημένα έσοδα	38
6.3	Μητρώα Ποινικών Υποθέσεων	39
6.4	Εκτελεσμένα εντάλματα που επιστράφηκαν στο Δικαστήριο	40
6.5	Επιβολή αρνητικού επιτοκίου από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	40
7.	Γενικά συμπεράσματα	42
8.	Γενικές συστάσεις	43

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΔΑΔ	Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
ΚΚΑ	Κανονισμός Κυβερνητικών Αποθηκών
ΚΤΚ	Κεντρική Τράπεζα Κύπρου

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού. Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον, ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιον της από την ελεγχόμενη οντότητα.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνουμε κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος.

1. Σύνοψη

Βάσει των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και του άρθρου 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο επί των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο πλαίσιο του οποίου ελέγχθηκε δείγμα συναλλαγών εισπράξεων και πληρωμών της Δικαστικής Υπηρεσίας για τα έτη 2019 - 2020, καθώς επίσης έλεγχο συμμόρφωσης για το έτος 2019.

Για τα πιο κάτω ευρήματα, εκτός αυτών που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Ανώτατου Δικαστηρίου και άπτονται της ιδιαίτερης φύσης της ανεξάρτητης Δικαστικής Υπηρεσίας, υποβλήθηκαν σχετικές συστάσεις από την Υπηρεσία μας, οι οποίες, μαζί με τα σχόλια και απόψεις του Ανώτατου Δικαστηρίου και των Επαρχιακών Δικαστηρίων, παρουσιάζονται στην παρούσα Έκθεση.

1.1 Σημαντικότερα ευρήματα που προέκυψαν από τον έλεγχο συμμόρφωσης:

- ◆ Μη εφαρμογή των μνημονιακών αποκοπών και παγοποιήσεων των προσαυξήσεων και τιμαριθμικού επιδόματος, στους νεοδιορισθέντες Επαρχιακούς Δικαστές.
- ◆ Μη καταγραφή και τεκμηρίωση της παραχώρησης ετήσιας/συσσωρευμένης άδειας ανάπαυσης των Δικαστών των πρωτόδικων Δικαστηρίων και, ταυτόχρονα, αποζημίωσή τους με το μέγιστο επιτρεπτό όριο συσσωρευμένης άδειας κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησης/παραίτησής τους (θέμα εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Ανώτατου Δικαστηρίου).
- ◆ Μη τήρηση των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών, σε σχέση με τις άδειες ασθενείας των Δικαστών (θέμα εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Ανώτατου Δικαστηρίου).
- ◆ Καθυστέρηση στην υλοποίηση της αποκατάστασης, ενίσχυσης και ανακαίνισης του παλαιού κτηρίου του Ανώτατου Δικαστηρίου.
- ◆ Αρκετά κτήρια της Δικαστικής Υπηρεσίας είναι πολύ χαμηλής ενεργειακής απόδοσης, με αποτέλεσμα να προκύπτει υψηλό λειτουργικό κόστος.
- ◆ Μη προώθηση των απαιτούμενων ενεργειών για ολοκλήρωση της εγκατάστασης του εξοπλισμού ασφαλείας (σύστημα ανίχνευσης μετάλλων και ακτινοδιαγνωστικών συστημάτων) των Δικαστηρίων σε ορισμένες Επαρχίες, ενώ στις περιπτώσεις όπου ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση του εν λόγω εξοπλισμού, παρατηρήθηκε μη αξιοποίησή του.
- ◆ Εκκρεμεί η υλοποίηση έργων που άπτονται στη φυσική ασφάλεια των Δικαστηρίων, όπως η εγκατάσταση συστήματος αυτόματης πυρόσβεσης και περίφραξη του Ανώτατου Δικαστηρίου και Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, η εγκατάσταση συστήματος κλειστού κυκλώματος βιντεοπαρακολούθησης και συστήματος συναγερμού διάρρηξης και πυρανίχνευσης.

- ◆ Παραχώρηση δωρεάν ειδικών χώρων στάθμευσης εντός του χώρου των Δικαστηρίων, στα μέλη των Δικηγορικών Συλλόγων, για την κατασκευή των οποίων το Κράτος επωμίστηκε σημαντικό κόστος.
- ◆ Καθυστέρηση στην έγκαιρη διάγνωση των αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των διαδίκων και στην έγκαιρη έκδοση αποφάσεων των Δικαστηρίων, που οδήγησε στην καταχώριση ατομικών προσφυγών κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), το οποίο επιδίκασε πρόστιμα εναντίον της Δημοκρατίας.
- ◆ Μεγάλος αριθμός αντίτυπων εκδόσεων αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου, βρισκόταν σε διάφορους χώρους του Ανώτατου Δικαστηρίου και για αποσυμφόρηση των αποθηκών παραχωρήθηκαν, κατόπιν έγκρισης της Αρχιπρωτοκολλητού, δωρεάν, στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, 18.171 χαρτόδετοι τόμοι, χωρίς να τηρηθούν οι πρόνοιες του Κανονισμού Κυβερνητικών Αποθηκών (ΚΚΑ) αρ. 91.
- ◆ Μη ικανοποιητική παρακολούθηση της κινητής περιουσίας, των τεκμηρίων και των βιβλιοθηκών.
- ◆ Ανάγκη αναθεώρησης δικαστικών τελών και εκσυγχρονισμός τρόπου είσπραξής τους.
- ◆ Καθυστέρηση στην είσπραξη προστίμων που επιβάλλονται από τα Επαρχιακά Δικαστήρια.
- ◆ Λανθασμένος υπολογισμός επιδόματος που παραχωρείται σε Δημόσιους Υπαλλήλους που παρουσιάζονται ως μάρτυρες στα Δικαστήρια για ποινικές υποθέσεις.
- ◆ Μη ορθή ενημέρωση του Μητρώου Ενταλμάτων Σύλληψης.
- ◆ Ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης που υποβάλλεται από τον αιτητή (Τύπος 2) και αφορά στην παροχή δωρεάν Νομικής Αρωγής, δεν περιλαμβάνει οποιαδήποτε πρόνοια που να καταδεικνύει τη διάπραξη αδικήματος, σε περίπτωση που ο αιτητής προβεί σε δόλια ή ψευδή δήλωση ή αποκρύπτει ουσιώδες γεγονός, προκειμένου να εξασφαλίσει δωρεάν νομική αρωγή. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το συγκεκριμένο έντυπο, δεν απαιτείται η προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών, παραστατικών και αποδεικτικών εγγράφων/στοιχείων από τον αιτητή, προκειμένου να τεκμηριώνεται επαρκώς η κοινωνικοοικονομική έκθεση του Γραφείου Ευημερίας, αναφορικά με την οικονομική κατάστασή του.
- ◆ Ανομοιομορφία στη διαδικασία ακύρωσης της χαρτοσήμανσης των εγγράφων σε όλα τα Επαρχιακά Δικαστήρια.
- ◆ Μη ικανοποιητική παρακολούθηση της εκτέλεσης των Διαταγμάτων Κηδεμονίας.
- ◆ Στο μητρώο τεκμηρίων του Ποινικού Τμήματος του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, καταχωρίστηκαν τα τεκμήρια τα οποία παραλήφθηκαν μετά τη δημιουργία του Μητρώου, όχι όμως αυτά που βρίσκονταν ήδη στις αποθήκες. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις, το Μητρώο δεν ήταν ενημερωμένο με την ημερομηνία παραλαβής τεκμηρίων από την Αστυνομία, ούτε είχε υπογραφεί από το άτομο που τα παρέλαβε. Επιπλέον, διαπιστώσαμε

ότι στις αποθήκες τεκμηρίων φυλάσσονται τεκμήρια τα οποία θα έπρεπε να είχαν επιστραφεί, καθότι αφορούν σε υποθέσεις οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί.

- ◆ Καθυστέρηση στην έκδοση 285 διαταγμάτων στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού, από το 2011.
- ◆ Παραμένουν σε εκκρεμότητα σημαντικά οικονομικά θέματα που προκύπτουν από τον τερματισμό της άδειας χρήσης των Κυλικίων του Ανώτατου και των Επαρχιακών Δικαστηρίων της Λευκωσίας, Λεμεσού και Πάφου.

1.2 Σημαντικότερα ευρήματα που προέκυψαν από τον οικονομικό έλεγχο:

- ◆ Λόγω της κακής κατάστασης της αποθήκης/αρχείου υποθέσεων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, δεν κατέστη εφικτή η ανεύρεση δικαστικών αποφάσεων, με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατή η επιβεβαίωση της ορθότητας των ποσών που εισπράχθηκαν, καθώς και της ορθότητας του διαχωρισμού των ποσών σε πρόστιμα και δαπάνες ποινικών δώξεων. Επίσης, εντοπίσαμε περιπτώσεις όπου οι φάκελοι υποθέσεων καταστράφηκαν, λόγω παρόδου της απαιτούμενης ελάχιστης περιόδου φύλαξης, παρόλο που η επιβληθείσα ποινή δεν έχει ακόμη εισπραχθεί πλήρως.
- ◆ Οι εκθέσεις καθυστερημένων εσόδων δεν ετοιμάζονται σύμφωνα με την εγκύκλιο 1733 του Γενικού Λογιστηρίου. Επίσης, δεν έγιναν οποιεσδήποτε διαγραφές μη εισπραξιμων οφειλών εντός του έτους, παρόλο που στην κατάσταση περιλαμβάνονται εντάλματα εταιρειών που έχουν διαλυθεί και ατόμων που πιθανόν να έχουν αποβιώσει.
- ◆ Ελλείψεις στον τρόπο τήρησης του Μητρώου Ποινικών Υποθέσεων των Επαρχιακών Δικαστηρίων.
- ◆ Εκτελεσμένα εντάλματα που επιστρέφονται στο Δικαστήριο μαζί με τις αποδείξεις είσπραξης τους, δεν αρχειοθετούνται στον φάκελο της σχετικής υπόθεσης, αλλά φυλάσσονται σε χαρτοκιβώτια στην αποθήκη, χωρίς να αριθμούνται ή να φέρουν οποιαδήποτε άλλη ένδειξη, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η ανεύρεσή τους.
- ◆ Επιβολή αρνητικού επιτοκίου, από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, σε ποσά που προέκυψαν από εγγυήσεις που επιβλήθηκαν στο πλαίσιο δικαστικών αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις μεταξύ ιδιωτών, τα οποία ποσά ναι μεν βρίσκονται στην κατοχή της Δημοκρατίας αλλά δεν της ανήκουν, ούτε μπορεί να τα χρησιμοποιήσει, με αποτέλεσμα η Κυπριακή Δημοκρατία να επωμίζεται σημαντικό κόστος.

2. Εισαγωγή

Η Δικαστική Υπηρεσία αποτελείται από το Ανώτατο Δικαστήριο, τα Επαρχιακά Δικαστήρια, τα Κακουργιοδικεία, καθώς και τα Δικαστήρια Εξειδικευμένης Δικαιοδοσίας, όπως παρουσιάζεται πιο κάτω:

Το **Ανώτατο Δικαστήριο** ασκεί τις ακόλουθες δικαιοδοσίες:

- ♦ **Συνταγματικά θέματα:** Έχει δικαιοδοσία να αποφασίζει για τη συνταγματικότητα οποιουδήποτε Νόμου και να επιλύει θέματα σύγκρουσης εξουσιών ή αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων οργάνων του Κράτους. Αποφασίζει επίσης για τη συνταγματικότητα Νόμων, σε σχέση με τους οποίους ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ασκεί το δικαίωμα αναφοράς που του παρέχει το Σύνταγμα.
- ♦ **Εφέσεις:** Εκδικάζει όλες τις εφέσεις από αποφάσεις πρωτόδικων δικαστηρίων, τα οποία ασκούν δικαιοδοσία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις. Κατά κανόνα οι εφέσεις εκδικάζονται από τρεις Δικαστές. Η εκδίκαση της έφεσης βασίζεται στα πρακτικά της πρωτόδικης διαδικασίας (εκτός σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις όπου υπάρχει η δυνατότητα να ακουσθεί και μαρτυρία). Ασκώντας την κατ' έφεση δικαιοδοσία του, το Ανώτατο Δικαστήριο μπορεί να επικυρώσει, διαφοροποιήσει ή παραμερίσει την προσβαλλόμενη απόφαση ή να διατάξει την επανεκδίκαση της υπόθεσης.
- ♦ **Δικαιοδοσία Ναυτοδικείου:** Έχει πρωτόδικη και κατ' έφεση δικαιοδοσία για την εκδίκαση υποθέσεων ναυτοδικείου. Πρωτόδικα, η υπόθεση εκδικάζεται από ένα Δικαστή, ενώ κατ' έφεση από την ολομέλεια του Δικαστηρίου.
- ♦ **Προνομιακά Εντάλματα:** Έχει αποκλειστική δικαιοδοσία για την έκδοση προνομιακών ενταλμάτων Habeas Corpus, Mandamus, Certiorari, Quo Warranto και Prohibition.
- ♦ **Δικαιοδοσία Εκλογοδικείου:** Το Ανώτατο Δικαστήριο, ως Εκλογοδικείο, έχει αποκλειστική δικαιοδοσία να εκδικάζει αιτήσεις που αφορούν στην ερμηνεία και εφαρμογή των εκλογικών Νόμων.
- ♦ **Αναθεωρητική Δικαιοδοσία:** Έχει αποκλειστική δικαιοδοσία να αποφασίζει επί πάσης εφέσεως κατά απόφασης Διοικητικού Δικαστηρίου.

Στην Κυπριακή Δημοκρατία λειτουργούν έξι Επαρχιακά Δικαστήρια, ένα για την κάθε Επαρχία (Λευκωσία, Αμμόχωστος, Λεμεσός, Λάρνακα, Πάφος και Κερύνεια). Μετά την τουρκική εισβολή το Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου εδρεύει στο Παραλίμνι, ενώ το Επαρχιακό Δικαστήριο Κερύνειας εδρεύει στη Λευκωσία.

Κάθε Επαρχιακό Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία να εκδικάζει πρωτόδικα όλες τις αστικές διαφορές, εξαιρουμένων εκείνων που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου Ελέγχου Ενοικιάσεων, του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών και του Οικογενειακού Δικαστηρίου.

Το Επαρχιακό Δικαστήριο έχει επίσης δικαιοδοσία εκδίκασης ποινικών υποθέσεων και μπορεί να εκδικάσει υποθέσεις για ποινικά αδικήματα που τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι πέντε χρόνια. Η σύνθεση του Επαρχιακού Δικαστηρίου, κατά την εκδίκαση αστικών ή ποινικών υποθέσεων, είναι μονομελής.

Αδικήματα για τα οποία η μέγιστη ποινή υπερβαίνει τα πέντε χρόνια φυλάκισης, εκδικάζονται από το Κακουργιοδικείο.

Τα Επαρχιακά Δικαστήρια απαρτίζονται από Δικαστές ως ακολούθως:

- ◆ Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας: 27 Δικαστές
- ◆ Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού: 28 Δικαστές
- ◆ Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας-Αμμοχώστου: 16 Δικαστές
- ◆ Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου: 16 Δικαστές

Στα Επαρχιακά Δικαστήρια συστεγάζονται και τα Οικογενειακά Δικαστήρια, τα Δικαστήρια Ελέγχου Ενοικιάσεων, τα Δικαστήρια Εργατικών Διαφορών, το Διοικητικό Δικαστήριο και το Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας. Το Στρατιωτικό Δικαστήριο βρίσκεται μόνο στην Λευκωσία, παρόλο που υποθέσεις του εκδικάζονται και σε άλλες Επαρχίες.

Οι αρμοδιότητες των πιο πάνω Δικαστηρίων αναφέρονται συνοπτικά πιο κάτω:

- ◆ **Κακουργιοδικείο:** Κάθε Κακουργιοδικείο έχει απεριόριστη δικαιοδοσία να εκδικάζει πρωτόδικα οποιαδήποτε ποινική υπόθεση. Συνήθως, μόνο αδικήματα για τα οποία η μέγιστη προβλεπόμενη ποινή υπερβαίνει την ποινή φυλάκισης πέντε ετών εκδικάζονται από Κακουργιοδικείο.
- ◆ **Οικογενειακό Δικαστήριο:** Έχει αποκλειστική δικαιοδοσία για την εκδίκαση αιτήσεων αγωγών, διαζυγίου, γονικής μέριμνας, διατροφής, εξώγαμων τέκνων/προσβολή πατρότητας, υιοθεσιών, περιουσιακών διαφορών μεταξύ συζύγων που είναι ορθόδοξοι χριστιανοί.
- ◆ **Δικαστήρια Ελέγχου Ενοικιάσεων:** Έχει δικαιοδοσία να εκδικάζει υποθέσεις που αφορούν στην ανάκτηση κατοχής ενοικιαζόμενου ακινήτου, στον καθορισμό δικαίου ενοικίου και κάθε άλλο παρεμπόδιον ή συμπληρωματικό θέμα.
- ◆ **Δικαστήρια Εργατικών Διαφορών:** Έχει αποκλειστική δικαιοδοσία να εκδικάζει όλες τις εργατικές διαφορές που σχετίζονται με τον τερματισμό της απασχόλησης εργοδοτούμενων, όπως την πληρωμή αποζημίωσης λόγω παράνομου τερματισμού (εξαιρουμένων των αξιώσεων που υπερβαίνουν τις απολαβές δύο ετών, οπότε δικαιοδοσία έχει το Επαρχιακό Δικαστήριο), την πληρωμή αντί προειδοποίησης και την πληρωμή λόγω πλεονασμού, καθώς και αξιώσεις που πηγάζουν από την εργοδότηση, όπως, για παράδειγμα, δεδουλευμένοι μισθοί, ετήσιες άδειες, 13ος μισθός ή φιλοδώρημα. Μεταξύ άλλων κέκτηται δικαιοδοσίας να εκδικάζει οποιαδήποτε φύσης αστική διαφορά, με βάση τον περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμο, περιπτώσεις

άνισης μεταχείρισης και σεξουαλικής παρενόχλησης στον χώρο εργασίας, καθώς και διαφορές μεταξύ Ταμείων Προνοίας και μελών τους.

- ◆ **Στρατιωτικό Δικαστήριο:** Έχει δικαιοδοσία για την εκδίκαση αδικημάτων που διαπράχθηκαν από στρατιωτικούς, κατά παράβαση του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, του Ποινικού Κώδικα ή οποιουδήποτε άλλου Νόμου, ανεξάρτητα από το ύψος της προβλεπόμενης ποινής. Κατ' εξαίρεση στην αρμοδιότητα του Στρατιωτικού Δικαστηρίου υπάγονται και ιδιώτες, όπου αυτό προνοείται από τον Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα ή άλλο Νόμο.
- ◆ **Διοικητικό Δικαστήριο:** Έχει αποκλειστική δικαιοδοσία να εκδικάζει, σε πρώτο βαθμό, προσφυγές που υποβάλλονται δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος καθ' οιασδήποτε απόφασης, πράξης ή παράλειψης προσώπων ή οργάνων που ασκούν διοικητική εξουσία. Το Διοικητικό Δικαστήριο μπορεί να ακυρώσει οποιαδήποτε εκτελεστή διοικητική πράξη, η οποία εκδόθηκε κατά παράβαση ή καθ' υπέρβαση εξουσίας ή είναι αντίθετη προς τον Νόμο ή το Σύνταγμα. Όταν η προσφυγή αφορά σε φορολογικό ζήτημα ή διαδικασία διεθνούς προστασίας, το Δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει εν όλω ή εν μέρει την απόφαση ή πράξη.
- ◆ **Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας:** Έχει αποκλειστική δικαιοδοσία να αποφασίζει, σε πρώτο βαθμό, επί πάσης προσφυγής αιτητών ασύλου, η οποία υποβάλλεται δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, εκδιδομένης δυνάμει του περί Προσφύγων Νόμου ή κατά παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας δυνάμει του περί Προσφύγων Νόμου.

Νομικό Πλαίσιο Δικαστηρίων.

Το Σύνταγμα προβλέπει για την ανεξαρτησία της Δικαστικής Εξουσίας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απαρτίζεται από 13 Δικαστές, ένας από τους οποίους είναι ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου, οι οποίοι διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με το άρθρο 157.2 του Συντάγματος, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο (ο Πρόεδρος και οι Δικαστές του Ανώτατου Δικαστηρίου), έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα διορισμού, προαγωγής, μετάθεσης, τερματισμού της υπηρεσίας, απόλυσης και άσκησης πειθαρχικής δίωξης των δικαστών των Επαρχιακών και άλλων πρωτόδικων Δικαστηρίων. Η αντιμισθία και οι όροι υπηρεσίας των δικαστών δεν δύνανται να μεταβληθούν δυσμενώς μετά τον διορισμό τους.

Το νομικό σύστημα που ισχύει μετά την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας διατηρεί την επίδραση του Αγγλικού νομικού συστήματος. Οι Νόμοι που εφαρμόζουν τα Δικαστήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι:

- ◆ Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- ◆ Οι Νόμοι που διατηρήθηκαν σε ισχύ, με βάση το άρθρο 188 του Συντάγματος.
- ◆ Οι Νόμοι που θεσπίζει η Βουλή των Αντιπροσώπων.
- ◆ Οι αρχές του Κοινού Δικαίου και οι αρχές της Επιείκειας.

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται δια Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του ελέγχου ήταν:

- α. Ο έλεγχος δείγματος συναλλαγών της Δικαστικής Υπηρεσίας, που επιλέχθηκε βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας, στο πλαίσιο του οικονομικού ελέγχου που αποσκοπούσε στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας.
- β. Η εξακρίβωση της κανονικότητας των εισπράξεων και πληρωμών της Δικαστικής Υπηρεσίας.
- γ. Η εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης της Δικαστικής Υπηρεσίας με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
- δ. Η παρακολούθηση θεμάτων που προέκυψαν από προηγούμενους ελέγχους.

3.3 Μεθοδολογία

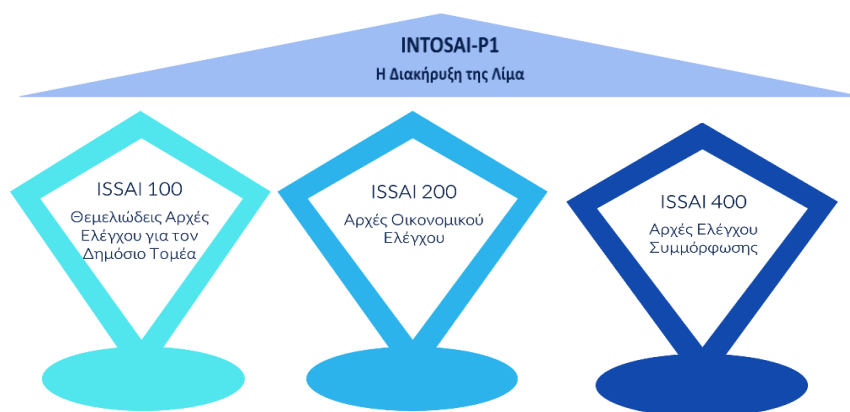
3.3.1 Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Πρότυπα ISSAIs διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (“The Lima Declaration”). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στην Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014).

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Με βάση το Πρότυπο ISSAI 200, ο οικονομικός έλεγχος στοχεύει στη συλλογή επαρκών κατάλληλων τεκμηρίων που να παρέχουν εύλογη διαβεβαίωση στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, υπό τη μορφή ελεγκτικής γνώμης ή/και άλλης έκθεσης, ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται δίκαια ή/και σε συμμόρφωση με το εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής αναφοράς και το κανονιστικό πλαίσιο.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο και τα Επαρχιακά Δικαστήρια Λευκωσίας/Κερύνειας, Λάρνακας/Αμμοχώστου, Λεμεσού και Πάφου, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας, καθώς και στη διενέργεια συναντήσεων με τη Διεύθυνση και το προσωπικό της Δικαστικής Υπηρεσίας.

Ο έλεγχος συμμόρφωσης καλύπτει το έτος 2019, ενώ τα ευρήματα του οικονομικού ελέγχου απορρέουν από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας για τα έτη 2019 και 2020.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στην Αρχιπρωτοκολλητή του Ανώτατου Δικαστηρίου και οι απόψεις της, όπως και αυτές των Πρωτοκολλητών/Ανώτερων Πρωτοκολλητών των Επαρχιακών Δικαστηρίων ενσωματώθηκαν, όπου ενδείκνυται, στην Έκθεση.

3.4 Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του ελέγχου συμμόρφωσης χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- α. Ο περί Δικαστηρίων Νόμος (Ν. 14/1960).
- β. Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος (Ν.93/1972).
- γ. Ο περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμος (Ν.14/1960).

Επιπρόσθετα, για τον υπό αναφορά έλεγχο συμμόρφωσης χρησιμοποιήθηκαν, ως κριτήρια ελέγχου, Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις, Διατάγματα, Γνωστοποιήσεις και Εγκύκλιοι της Δικαστικής Υπηρεσίας, καθώς επίσης τα ευρήματα/συστάσεις και οι αντίστοιχες απαντήσεις της Δικαστικής Υπηρεσίας από προηγούμενους ελέγχους της Υπηρεσίας μας.

4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους

4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού για το 2020

Αποτελέσματα έτους	2020	2019
	€	€
Έσοδα	5.990.815	7.868.862
Δαπάνες	35.082.276	31.311.072

Κατηγορία Προϋπολογισμού [γενική κατηγορία, όχι ανά Κονδύλι]	Τελικός Προϋπολογισμός [μετά από πρόσθετες πιστώσεις, μεταφορές πιστώσεων, συμπληρωματικό Προϋπολογισμό]	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Εισπράξεις από έμμεσους φόρους	41.500	53.448	11.948	29
Άλλα έσοδα	8.380.340	5.937.367	(2.442.973)	(29)
Δαπάνες προσωπικού	31.379.635	25.433.093	5.946.542	19
Λειτουργικές δαπάνες	6.094.668	3.647.081	2.447.587	40
Μεταβιβάσεις	2.587.410	2.237.483	349.927	14
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	94.130	58.121	36.009	38
Έργα	6.982.829	3.706.499	3.276.330	47

4.2 Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις

Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2020	€
Εισπρακτέα ποσά	54.467.906
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	60.834

4.3 Δαπάνες προσωπικού

4.3.1 Μόνιμο προσωπικό (οργανικές θέσεις και εναλλάξιμο προσωπικό)

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	355 (321 -31.12.2019)
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	18.355.282
Εκ των οποίων αμοιβή για υπερωριακή απασχόληση	81.165 ⁽¹⁾
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	54.306

⁽¹⁾ Το ποσό αφορά σε αμοιβή για υπερωριακή απασχόληση μόνιμου και έκτακτου προσωπικού.

Σύμφωνα με τη συγκεντρωτική κατάσταση με την αριθμητική δύναμη της Δικαστικής Υπηρεσίας, το μόνιμο προσωπικό (Δικαστές και Διοικητικό Προσωπικό) που απασχολείται στις 31.12.2020 ανερχόταν στους 359, εκ των οποίων τέσσερεις λειτουργοί ανήκουν στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, των οποίων οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές δεν περιλαμβάνονται στις αντίστοιχες δαπάνες.

4.3.2 Έκτακτο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	35 (31 – 31.12.2019)
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	774.997 (Η δαπάνη αφορά στο έκτακτο προσωπικό της Δικαστικής Υπηρεσίας)
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	23.485

Στη συγκεντρωτική κατάσταση με την αριθμητική δύναμη της Δικαστικής Υπηρεσίας, το έκτακτο προσωπικό που απασχολείται στις 31.12.2020 ανερχόταν στους 103, εκ των οποίων 68 γραφείς αφορούν σε προσωπικό το οποίο οργανικά ανήκει στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και δεν περιλαμβάνεται στον πιο πάνω πίνακα.

4.3.3 Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό

Αριθμός προσωπικού στις 31.12.2020	134 (136 – 31.12.2019)
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	3.207.009
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	23.756

Στη συγκεντρωτική κατάσταση με την αριθμητική δύναμη της Δικαστικής Υπηρεσίας, το ωρομίσθιο προσωπικό που απασχολείται στις 31.12.2020 ανερχόταν στους 136, εκ των οποίων δύο ωρομίσθιοι αφορούν σε τεχνικούς που οργανικά ανήκουν στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών και δεν περιλαμβάνονται στον πιο πάνω πίνακα. Στη Δικαστική Υπηρεσία δεν υπηρετεί προσωπικό υπό απόσπαση.

4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	8
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	9.263

Τα υπηρεσιακά οχήματα της Δικαστικής Υπηρεσίας αριθμούνται σε έξι (τρία στο Ανώτατο Δικαστήριο, ένα στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, ένα στο Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας και ένα στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας). Επίσης, εγκρίθηκαν δύο οχήματα για χρήση από δύο κρατικούς αξιωματούχους της Δικαστικής Υπηρεσίας (ένα στην Αρχιπρωτοκολλητή και ένα στον Πρόεδρο του Ανώτατου Δικαστηρίου). Να σημειώσουμε ότι, στη συνολική κατανάλωση καυσίμων περιλαμβάνεται και το κόστος των καυσίμων των δύο οχημάτων που χρησιμοποιούνται από τους δύο κρατικούς αξιωματούχους.

4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά

Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο €	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
ΕΠ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	113 τ.μ.	2.150	1/2/1998		31/10/2018
ΕΠ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ	315 τ.μ.	5.400	1/2/1998		31/10/2018
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	410 τ.μ., πλέον 30 τ.μ. στο πρώτο υπόγειο	70.888	1/3/2013	1/3/2020	28/2/2022
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ	759 τ.μ., πλέον 57 τ.μ. στο πρώτο υπόγειο,	131.361	1/3/2013	1/3/2020	28/2/2022

Σε όσες από τις πιο πάνω περιπτώσεις έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης της σύμβασης μίσθωσης του ακινήτου, η Δικαστική Υπηρεσία κατέστη θέσμιος ενοικιαστής και η μίσθωσή της συνεχίζεται υπό τους ίδιους όρους και με το ίδιο ύψος καταβαλλόμενου ενοικίου, βάσει του τελευταίου ενοικιαστήριου εγγράφου.

5. Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις

Η Υπηρεσία μας διενήργησε επαναληπτικό έλεγχο συμμόρφωσης, σε σχέση με θέματα που είχαν εντοπιστεί σε προηγούμενους ελέγχους της Υπηρεσίας μας.

Τα ευρήματα από τον πιο πάνω έλεγχο, παρατίθενται πιο κάτω.

5.1 Αντιμισθία Επαρχιακών Δικαστών

Με απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, ημερ. 14.6.2013, οι αποκοπές στις απολαβές των μελών της Δικαστικής Υπηρεσίας κρίθηκαν ως αντισυνταγματικές, αφού σύμφωνα με το άρθρο 158.3 του Συντάγματος, η αντιμισθία και οι λοιποί όροι υπηρεσίας οποιουδήποτε Δικαστού δεν δύνανται να μεταβληθούν δυσμενώς μετά τον διορισμό του. Επιπρόσθετα, μετά από προσωπικές προσφυγές των Δικαστών, το Ανώτατο Δικαστήριο έκδωσε αποφάσεις με τις οποίες διέταξε το Γενικό Λογιστήριο να παραχωρεί ετήσιες προσαυξήσεις στους Επαρχιακούς Δικαστές.

Η εξαίρεση από τη μείωση απολαβών, εφαρμοζόταν και εξακολουθούσε να εφαρμόζεται, μέχρι πρόσφατα και στους Δικαστές που προσλήφθηκαν μετά την ψήφιση των σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το σχετικό άρθρο του Συντάγματος αναφέρεται σε δυσμενή μεταβολή των απολαβών των Δικαστών μετά τον διορισμό τους, εκφράσαμε την άποψη ότι, στους Δικαστές οι οποίοι διορίστηκαν μετά τις ημερομηνίες έναρξης ισχύος των Νόμων, σχετικά με τις μνημονιακές αποκοπές (συμπεριλαμβανομένων των Νόμων 168(I)/2012 και 31(I)/2013-περί της Μείωσης των Απολαβών και των Συντάξεων των Αξιωματούχων, Εργοδοτούμενων και Συνταξιούχων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα) και τις παγοποιήσεις των προσαυξήσεων και τιμαριθμικού επιδόματος, θα έπρεπε να είχαν εφαρμοστεί τα όσα προβλέπονταν από τους σχετικούς Νόμους.

Σχετική είναι η γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας με ημερ. 28.9.2016, σύμφωνα με την οποία, η προαναφερόμενη απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου δεν καλύπτει τους νεοεισερχόμενους Δικαστές και κατά συνέπεια, προς άρση κάθε αμφιβολίας, στην προσφορά διορισμού τους, θα έπρεπε να περιληφθούν οι Νόμοι περί παγοποίησης των προσαυξήσεων και τιμαριθμικού επιδόματος και οι μνημονιακές αποκοπές και όχι μόνο η εθελοντική αποκοπή, η οποία τερματίστηκε την 1.1.2017. Όπως επίσης αναφέρεται στη γνωμάτευση, η αποδοχή των διορισμών από τους Δικαστές, χωρίς τις πρόνοιες των πιο πάνω Νόμων, ενδεχομένως να προκαλέσει πρόβλημα στη μη παραχώρηση προσαυξήσεων σε μεταγενέστερο χρόνο.

Το θέμα εγέρθηκε και σε επιστολή μας προς το Γενικό Λογιστήριο, ημερ. 21.5.2020. Σε σχετική απάντηση του Γενικού Λογιστηρίου, ημερ. 19.6.2020, μας αναφέρθηκε ότι, αρμόδιο για να τοποθετηθεί στα θέματα που θίγονταν στην επιστολή μας, ήταν το Ανώτατο Δικαστήριο.

Σε πρόσφατη επιστολή μας, ημερ. 30.9.2021, προς το Γενικό Λογιστήριο, επισημάναμε ότι, παρά τη σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας επί του θέματος, αλλά και τις επανειλημμένες υποδείξεις της Υπηρεσίας μας, το Γενικό Λογιστήριο εξακολουθεί, κατά την ετοιμασία του μισθολογίου, να μην προβαίνει στις νενομισμένες αποκοπές από τις απολαβές των νεοπροσληφθέντων Δικαστών. Η απόφαση να μην εφαρμόζονται οι διατάξεις των σχετικών Νόμων

στους Δικαστές, που διορίστηκαν μετά τις ημερομηνίες ισχύος τους, έρχεται σε αντίθεση με το τι εφαρμόζεται για όλους τους υπόλοιπους δημόσιους υπαλλήλους, για τους οποίους η εφαρμογή των σχετικών νομοθεσιών ήταν άμεση, εν αναμονή της εκδίκασης των σχετικών προσφυγών στο Διοικητικό Δικαστήριο και την έκβαση της σχετικής έφεσης στο Ανώτατο Δικαστήριο. Στην περίπτωση των Δικαστών, το Γενικό Λογιστήριο ενήργησε διαφορετικά, παραβλέποντας την αρχή ότι οι Νόμοι εφαρμόζονται και όσοι θεωρούν ότι βλάπτονται, προσφεύγουν στο Δικαστήριο. Ως γνωστό, κάθε Νόμος τεκμαίρεται ότι είναι συνταγματικός και θα πρέπει να τυγχάνει εφαρμογής, μέχρις ότου αυτός που τον αμφισβητεί αποδείξει, ενώπιον δικαστηρίου, το αντίθετο και μάλιστα στο επίπεδο του πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας. Η Υπηρεσία μας ζήτησε από το Γενικό Λογιστήριο όπως υπολογίσει το συνολικό ποσό που έχει απωλέσει το δημόσιο από τη μη έγκαιρη εφαρμογή, από το Γενικό Λογιστήριο, των υπό αναφορά νομοθεσιών, σε σχέση με τους νεοδιορισθέντες Δικαστές.

Το Γενικό Λογιστήριο, σε απάντησή του, ημερ. 12.10.2021, μας ανέφερε ότι, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο αποφάσισε να υιοθετήσει στους διορισμούς Δικαστών από 1.9.2021, τη συμπερίληψη των σχετικών προνοιών της νομοθεσίας, ως η Γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, ημερ. 28.9.2016, στις επιστολές αποδοχής διορισμού Δικαστών και από έκτοτε εφαρμόζεται. Επίσης, θεωρεί ότι το συγκεκριμένο θέμα έχει τύχει σωστού χειρισμού και με τη δέουσα επιμέλεια από το Γενικό Λογιστήριο, με σκοπό την εύρυθμη και σύννομη λειτουργία του κράτους δικαίου. Καταληκτικά, θεωρεί ότι το θέμα που τίγεται, άπτεται της Δικαστικής Εξουσίας, καθώς και της λειτουργίας των θεσμών και ζήτησε γνωμάτευση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επί του θέματος, με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση του κράτους δικαίου.

Η Αρχιπρωτοκολλητής με επιστολή, ημερ. 30.6.2021, μας ανέφερε ότι, το Ανώτατο Δικαστήριο υιοθέτησε τη συμπερίληψη των σχετικών προνοιών της νομοθεσίας στις επιστολές αποδοχής διορισμού Δικαστών, ως η Γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, ημερ. 28.9.2016.

5.2 Άδειες ανάπαυσης και ασθενείας Δικαστών

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 8(4) των περί Δικαστηρίων Νόμων, οι Δικαστές υπόκεινται στους Νόμους ή Κανονισμούς που ρυθμίζουν τα ζητήματα υπηρεσίας των μελών της Δημόσιας Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Από τον έλεγχο των αδειών ανάπαυσης και ασθενείας των Δικαστών, διαπιστώσαμε τα πιο κάτω:

α. Έντυπα αδειών ανάπαυσης, φάκελοι αδειών και συσσωρευμένη άδεια. Οι Δικαστές δεν συμπληρώνουν έντυπα αιτήσεων άδειας ανάπαυσης, που να τυγχάνουν έγκρισης από τον Προϊστάμενο του Τμήματος, όπως προνοείται στον Κανονισμό 4(4) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών, παρόλο που λαμβάνουν άδεια κατά την περίοδο που είναι κλειστά τα Δικαστήρια, καθώς επίσης σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν παρουσιαστεί ανάγκη απουσίας με άδεια, μετά από έγκριση του Ανώτατου Δικαστηρίου. Ως αποτέλεσμα, οι άδειες που λαμβάνουν οι Δικαστές δεν καταγράφονται και δεν είναι εφικτή η τεκμηρίωση του υπολοίπου της ετήσιας/συσσωρευμένης άδειας σε πίστη τους. Παρατηρήσαμε επίσης ότι, παρόλο που δεν μπορεί να τεκμηριωθεί ο αριθμός του υπολοίπου των ημερών της ετήσιας και συσσωρευμένης άδειας, εντούτοις κατά την αφυπηρέτηση ή παραίτηση κάποιου Δικαστή, αυτός λαμβάνει, ως

προαφυπηρετική άδεια, το μέγιστο επιτρεπτό όριο συσσωρευμένης άδειας (70 ημέρες), πλέον της αναλογίας της ετήσιας άδειας μέχρι την ημερομηνία της αφυπηρέτησης/παραίτησής του.

β. Άδειες ασθενείας. Παρατηρήσαμε ότι δεν ακολουθούνται οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί, που αφορούν στις άδειες ασθενείας. Επίσης, λόγω της μη τήρησης προσωπικού φακέλου αδειών, τα ιατρικά πιστοποιητικά αρχειοθετούνται σε ένα γενικό φάκελο για όλους τους δικαστές, χωρίς να καταγράφονται.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω θέματα εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Ανώτατου Δικαστηρίου, το οποίο μελετά το ζήτημα και ότι και αυτό άπτεται της ιδιαίτερης φύσης της ανεξάρτητης Δικαστικής Υπηρεσίας. Σεβόμενη πλήρως την ανεξαρτησία της Δικαστικής Εξουσίας, η Υπηρεσία μας δεν υποβάλλει οποιαδήποτε σύσταση.

5.3 Αποκατάσταση παλαιού κτηρίου Ανώτατου Δικαστηρίου

Η διαδικασία για αποκατάσταση, ενίσχυση και ανακαίνιση της πιο πάνω διατηρητέας οικοδομής ολοκληρώθηκε πρόσφατα. Το αρχικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του πιο πάνω έργου προνοούσε την προκήρυξη του διαγωνισμού τον Απρίλιο του 2017, την υποβολή προσφορών τον Ιούλιο του 2017, υπογραφή της συμφωνίας τον Οκτώβριο του 2017 και ολοκλήρωση του έργου τον Ιούλιο του 2019. Το Τμήμα Δημοσίων Έργων προκήρυξε τον διαγωνισμό για την αποκατάσταση του παλαιού κτηρίου του Ανώτατου Δικαστηρίου στις 2.11.2017. Η σχετική σύμβαση εκτέλεσης του έργου υπογράφηκε στις 8.5.2018, για ποσό €4.127.000 και ο χρόνος ολοκλήρωσης της σύμβασης αρχικά εκτιμήθηκε στους 20 μήνες. Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, ενόψει της πανδημίας και των πρόσθετων μέτρων ασφαλείας που πρέπει να τηρούνται, οι εργασίες καθυστέρησαν.

Σύμφωνα με πρόσφατη ενημέρωση από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το έργο έχει αποπερατωθεί τον Ιούνιο του 2021, δηλαδή παρατηρήθηκε καθυστέρηση σχεδόν δύο χρόνων, σε σχέση με το αρχικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησής του.

Σημειώνουμε ότι, αποκόπηκε ως ρήτρα καθυστέρησης, συνολικό ποσό ύψους €177.100. Το ποσό αυτό ενδέχεται να μειωθεί όταν συμφωνηθούν κάποιες παρατάσεις χρόνου που έχει αιτηθεί ο Εργολάβος και οι οποίες είναι υπό εξέταση.

Το θέμα θα αναφερθεί εκτενέστερα σε Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας για το Τμήμα Δημοσίων Έργων, το οποίο χειρίζεται το έργο/σύμβαση.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, στο εν λόγω κτήριο αναμένεται να μετακινηθεί το Διοικητικό Δικαστήριο.

5.4 Ενεργειακή απόδοση των κτηρίων της Δικαστικής Υπηρεσίας

Αρκετά κτήρια της Δικαστικής Υπηρεσίας είναι πολύ χαμηλής ενεργειακής απόδοσης, με αποτέλεσμα να προκύπτει υψηλό λειτουργικό κόστος. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, το κόστος ηλεκτρισμού για το Ανώτατο Δικαστήριο για το 2019 ανήλθε σε €231.814 (2018: €214.728), με την κατανάλωση να παρουσιάζει αύξηση κατά 5.202 kWh. Επίσης, η συνεχής λειτουργία των κλιματιστικών κατά τις βραδινές ώρες, έτσι ώστε τα κτήρια να έχουν την κατάλληλη θερμοκρασία

κατά τις εργάσιμες ώρες, πέραν του σημαντικού κόστους, προκαλεί οχληρία στους περίοικους και οδήγησε το Ανώτατο Δικαστήριο στην τοποθέτηση ηχοπετασμάτων, συνολικού κόστους €53.550.

Το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, σε επιστολή του, ημερ. 16.4.2018, αναφέρει ότι, με βάση ενεργειακό έλεγχο που διενεργήθηκε στο κτήριο του Ανώτατου Δικαστηρίου και τεχνοοικονομική μελέτη που διεξήχθη, συστήνεται η λήψη μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας με βάση την ενεργειακή αποδοτικότητα και το σχετικό κόστος/όφελος που θα προκύψει. Ενόψει του πιο πάνω, το Ανώτατο Δικαστήριο ζήτησε την εξέταση της ενεργειακής αναβάθμισης του κτηρίου μέσω χρηματοδότησης από Ευρωπαϊκά Ταμεία. Παρόμοιο αίτημα υποβλήθηκε και για άλλα κτήρια της Δικαστικής Υπηρεσίας.

Στις 22.10.2020, το Τμήμα Δημοσίων Έργων πληροφόρησε το Ανώτατο Δικαστήριο ότι η Επιτροπή Ενεργειακής Απόδοσης των Κτηρίων που ανήκουν και χρησιμοποιούνται από την Κεντρική Δημόσια Διοίκηση, εισηγήθηκε όπως τα κτήρια του Ανώτατου Δικαστηρίου και αυτά των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου ενταχθούν για ενεργειακή αναβάθμιση στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων της Προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς ανέφερε ότι, στις 23.10.2020, το Ανώτατο Δικαστήριο απέστειλε επιστολή στον Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων, με την οποία δόθηκε η συγκατάθεση της Δικαστικής Υπηρεσίας για τη διεξαγωγή ενεργειακών μελετών από το εν λόγω Τμήμα. Το ζήτημα αυτό, σύμφωνα με την Αρχιπρωτοκολλητή, υπήρξε αντικείμενο συζήτησης σε συνάντηση μεταξύ εκπροσώπων της Δικαστικής Υπηρεσίας και του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

5.5 Ασφάλεια Δικαστηρίων

α. Εγκατάσταση συστημάτων ανίχνευσης μετάλλων και ακτινοδιαγνωστικών συστημάτων. Το Ανώτατο Δικαστήριο προχώρησε, μετά από διαγωνισμό, στην αγορά 18 ακτινοδιαγνωστικών μηχανών, 17 ανιχνευτών μετάλλων τύπου αψίδας και 19 ανιχνευτών μετάλλων τύπου χειρός για εγκατάσταση σε όλα τα Δικαστήρια, με το κόστος προμήθειας τους να ανέρχεται σε €743.935 + ΦΠΑ. Το κόστος χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας.

Παρόλο που ο εξοπλισμός επρόκειτο να παραδοθεί μέχρι τις 23.4.2020, εντούτοις διαπιστώσαμε ότι δεν κατέστη δυνατή η παραλαβή του από όλα τα Επαρχιακά Δικαστήρια, λόγω του ότι οι χώροι όπου επρόκειτο να τοποθετηθεί δεν ήταν κατάλληλα διαμορφωμένοι και ασφαλείς. Μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου (Νοέμβριο του 2020), ο σχετικός εξοπλισμός είχε εγκατασταθεί μόνο στο Ανώτατο Δικαστήριο και στα Επαρχιακά Δικαστήρια Λεμεσού και Πάφου. Το κόστος φύλαξης του εξοπλισμού από τον προμηθευτή, μέχρι να ετοιμαστούν κατάλληλα οι χώροι εγκατάστασής του, ανέρχεται σε €4.900 + ΦΠΑ για έξι μήνες. Παράλληλα, δεν έχει καταβληθεί στον προμηθευτή ποσό ύψους €8.900 + ΦΠΑ, που αφορά στο κόστος εγκατάστασης του εξοπλισμού που εκκρεμεί και στην εκπαίδευση των χειριστών. Θεωρούμε ότι θα έπρεπε να είχαν προωθηθεί έγκαιρα οι ενέργειες για ετοιμασία των χώρων πριν την αγορά του εξοπλισμού ή να συμφωνηθεί η τμηματική παράδοση του εξοπλισμού, τροποποιώντας ανάλογα τις πληρωμές προς τον προμηθευτή, έτσι ώστε αφενός να αποφευχθεί το κόστος αποθήκευσης και αφετέρου οι πληρωμές να συνάδουν με τον εξοπλισμό που παραλαμβάνεται.

Διαπιστώσαμε επίσης ότι, από τον εξοπλισμό που ήδη εγκαταστάθηκε, μόνο αυτός στο Ανώτατο Δικαστήριο τέθηκε σε λειτουργία. Στα Επαρχιακά Δικαστήρια Λεμεσού και Πάφου, ο εξοπλισμός

παραμένει σε αχρησία, λόγω της μη στελέχωσης με το απαιτούμενο προσωπικό. Αναφέρουμε, επίσης, ότι στο νέο κτήριο του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου τοποθετήθηκαν, τον Σεπτέμβριο του 2018, ανιχνευτής μετάλλων και ακτινοδιαγνωστικό μηχάνημα, τα οποία ωστόσο δεν τέθηκαν σε λειτουργία μέχρι σήμερα διότι δεν έχει στελεχωθεί με προσωπικό από την Αστυνομία.

Σύσταση: Το Ανώτατο Δικαστήριο, σε συνεργασία με την Αστυνομία, θα πρέπει να προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση στη στελέχωση του εξοπλισμού που είναι ήδη εγκατεστημένος με το αναγκαίο προσωπικό, ώστε να καταστεί δυνατή η αξιοποίησή του. Παράλληλα, θα πρέπει να επισπευσθούν οι απαιτούμενες εργασίες για ολοκλήρωση της εγκατάστασης όλου του εξοπλισμού.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς ανέφερε ότι, σε ότι αφορά στο πιο πάνω θέμα, η εγκατάσταση του εξοπλισμού εκκρεμεί για τα ακόλουθα Δικαστήρια:

- ◆ Νέο κτήριο Διοικητικού Δικαστηρίου.
- ◆ Κτήριο ΑΣΤΡΑ.
- ◆ Εμπορικό Δικαστήριο (αναμένεται η ίδρυσή του).

Τα συστήματα ανίχνευσης μετάλλων και ακτινοδιαγνωστικών συστημάτων, που έχουν ήδη εγκατασταθεί, δεν αξιοποιούνται ακόμα, λόγω του ότι εκκρεμεί η πρόσληψη κατάλληλου προσωπικού που θα αναλάβει τη λειτουργία τους. Για τον σκοπό αυτό, βρίσκεται σε εξέλιξη προκήρυξη διαγωνισμού με αρ. 3/2021, σύμφωνα με τον οποίο θα στελεχωθεί η Δικαστική Υπηρεσία με προσωπικό ιδιωτικής εταιρείας παροχής φύλαξης και ασφάλειας, η ολοκλήρωση του οποίου αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2022.

β. Άλλα έργα ασφαλείας. Στις 31.5.2018, ετοιμάστηκε έκθεση από το Γραφείο Πρόληψης Εγκλήματος της Αστυνομίας, σε σχέση με τη φυσική ασφάλεια των Δικαστηρίων, στην οποία καταγράφονται σειρά ενεργειών που θα πρέπει να υλοποιηθούν. Ανάμεσα στα μέτρα, περιλαμβάνονται τα πιο κάτω:

- ◆ **Περίφραξη Ανώτατου Δικαστηρίου και Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.** Σύμφωνα με την έκθεση, θα πρέπει να κατασκευαστεί περίφραξη, στην οποία να περικλείεται το Κτήριο «Πούλια» και το σύμπλεγμα των Δικαστικών κτηρίων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας. Η υλοποίηση της περίφραξης είναι προϋπόθεση για την εγκατάσταση του εξοπλισμού που αναφέρεται στο (α) πιο πάνω. Το συνολικό κόστος για την περίφραξη ανέρχεται σε €278.900 (Φάση Α) και €311.982 (Φάση Β), συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Επιπλέον, θα χρειαστεί ποσό €13.500 για τις ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες για την τοποθέτηση ακτινοδιαγνωστικών μηχανών και αψίδων ανίχνευσης μετάλλων.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι προωθείται από τον Επαρχιακό Μηχανικό του Τμήματος Δημοσίων Έργων Λευκωσίας, η ετοιμασία των εγγράφων διαγωνισμού για την Α' Φάση της περίφραξης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας. Η Β' Φάση της περίφραξης, θα ακολουθήσει με την περάτωση της Α' Φάσης.

- ◆ **Σύστημα αυτόματης πυρόσβεσης.** Το εκτιμώμενο κόστος για την προμήθεια, εγκατάσταση και επίβλεψη συστήματος αυτόματης πυρόσβεσης στις αποθήκες αρχείων/τεκμηρίων και στα

δωμάτια εξυπηρετητών των Επαρχιακών Δικαστηρίων ανέρχεται, σύμφωνα με επιστολή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, ημερ. 12.10.2020, σε €1.593.410.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με την ενημέρωση που έτυχε από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, έχουν γίνει οι μελέτες και τα έγγραφα διαγωνισμού που αφορούν σε όλες τις αποθήκες αρχείων και ηλεκτρονικού εξοπλισμού σε όλα τα Δικαστήρια Παγκύπρια. Ο σχετικός διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 16.7.2021.

- ◆ **Σύστημα κλειστού κυκλώματος βιντεοπαρακολούθησης.** Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες εκθέσεις μας, η εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης, το οποίο θα καλύπτει περιμετρικά όλο τον χώρο των Δικαστηρίων Λευκωσίας και του Ανώτατου Δικαστηρίου, εκκρεμεί από το 2007.

Η Αρχιπρωτοκολλητής του Ανώτατου μάς πληροφόρησε ότι, έγινε η προκαταρκτική μελέτη και εκτίμηση κόστους από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών. Λόγω της ανάγκης προσθήκης επιτήρησης και της περίφραξης που προέκυψε, θα πρέπει να γίνει επανεκτίμηση κόστους και να ληφθεί υπόψη στη μελέτη.

- ◆ **Σύστημα συναγερμού διάρρηξης και πυρανίχνευσης.** Όπως πληροφορηθήκαμε, δεν έχει αρχίσει ακόμη η υλοποίησή του.

5.6 Χώροι στάθμευσης Επαρχιακών Δικαστηρίων

Όπως επισημάναμε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, σε όλα τα Επαρχιακά Δικαστήρια παραχωρούνται δωρεάν ειδικοί χώροι στάθμευσης, εντός του χώρου των Δικαστηρίων, στα μέλη των Δικηγορικών Συλλόγων, για την κατασκευή των οποίων το Κράτος επωμίσθηκε σημαντικό κόστος. Σε επιστολή, ημερ. 19.10.2018, της Ανώτερης Πρωτοκολλητού του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, αναφέρεται ότι το θέμα θα πρέπει να εξεταστεί σε επίπεδο όλων των Επαρχιακών Δικαστηρίων, με σκοπό να εφαρμοστεί ομοιόμορφη πρακτική και γίνεται εισήγηση όπως καταβάλλεται, εκ μέρους των δικηγόρων, ετήσια συνδρομή για χρήση των χώρων στάθμευσης.

Ο Πρωτοκολλητής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου, με επιστολή του, ημερ. 26.9.2018, επισήμανε ότι η παραχώρηση χώρων στάθμευσης σε δικηγόρους, σε ένα εκ των δύο υπόγειων χώρων στάθμευσης του νέου κτηρίου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου, θα δημιουργούσε πρόβλημα στη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας του Δικαστηρίου. Παρόλα αυτά, ο πρώην Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με επείγουσα επιστολή του προς την Αρχιπρωτοκολλητή, ημερ. 22.2.2019, ζήτησε όπως προβεί άμεσα σε όλες τις αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε ο ένας εκ των δύο χώρων να παραχωρηθεί για χρήση από τους δικηγόρους. Όπως πληροφορηθήκαμε, το Δικαστήριο βρίσκεται σε επικοινωνία με την Αστυνομία, έτσι ώστε να ξεπεραστούν τα θέματα ασφαλείας και να παραχωρηθεί ένας όροφος για χρήση από τους δικηγόρους. Δεν υπήρξαν προτάσεις από άλλα Επαρχιακά Δικαστήρια.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό κόστος που επιβαρύνθηκε το Δημόσιο για κατασκευή

των χώρων στάθμευσης και το γεγονός ότι, κατά τις ώρες λειτουργίας των Δικαστηρίων, δημιουργείται πρόβλημα στάθμευσης του κοινού, με αυτοκίνητα να σταθμεύουν στα πεζοδρόμια των χώρων στάθμευσης και στους χώρους που είναι σηματοδοτημένοι για τους ανάπηρους, τη στιγμή που παρατηρούνται κενοί χώροι στάθμευσης στους χώρους που διατέθηκαν στους δικηγόρους, εισηγηθήκαμε και πάλι όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο επιβολής χρέωσης στους δικηγόρους, για τη χρήση των πιο πάνω χώρων.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, τα Επαρχιακά Δικαστήρια διαπραγματεύονται τους όρους των συμβάσεων με τους κατά τόπους Δικηγορικούς Συλλόγους και ακολούθως υποβάλλουν τις προτάσεις τους στο Ανώτατο Δικαστήριο για έγκριση.

5.7 Μη διάγνωση αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σε εύλογο χρόνο

α. Αστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις αιτητών σε πολιτικές υποθέσεις και προσφυγές.

Το άρθρο 6.1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών και το άρθρο 30.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, διασφαλίζουν το δικαίωμα σε διάγνωση αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Στις πλείστες ατομικές προσφυγές, που καταχωρίστηκαν κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, το Δικαστήριο διέγνωσε παραβίαση του σχετικού άρθρου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης, για τον λόγο ότι τα αστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις των αιτητών σε πολιτικές υποθέσεις και προσφυγές δεν είχαν διαγνωστεί από τα Κυπριακά Δικαστήρια σε εύλογο χρονικό διάστημα και επιδικάστηκαν πρόστιμα εναντίον της Δημοκρατίας.

Το ΕΔΑΔ διέγνωσε επίσης παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης, για τον λόγο ότι δεν υπήρχαν στη Δημοκρατία θεσμοθετημένες αποτελεσματικές θεραπείες, όπως απαιτεί το εν λόγω άρθρο, σε σχέση με τους ισχυρισμούς των αιτητών για παραβίαση της πρόνοιας του άρθρου 6.1 της Σύμβασης.

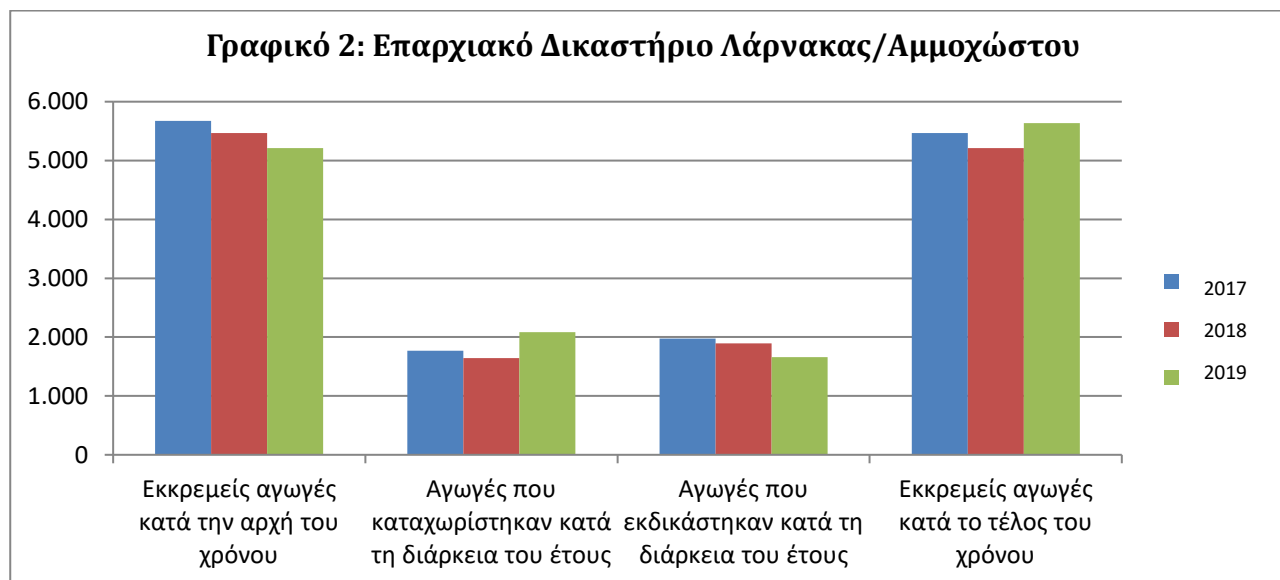
Με σκοπό τη συμμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τις σχετικές αποφάσεις του ΕΔΑΔ, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον περί Αποτελεσματικών Θεραπειών για Παραβίαση του Δικαιώματος σε Διάγνωση Αστικών Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων σε Εύλογο Χρόνο Νόμο του 2010 (Ν.2(Ι)/2010).

Στα πιο κάτω γραφικά παρουσιάζεται ο αριθμός των πολιτικών αγωγών που εκκρεμούσαν ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων τα τρία τελευταία έτη. Με μπλε χρώμα απεικονίζεται ο αριθμός των πολιτικών αγωγών που εκκρεμούσαν, καταχωρίστηκαν και εκδικάστηκαν για το έτος 2017, με κόκκινο χρώμα αυτές που αφορούσαν στο έτος 2018 και με πράσινο χρώμα αυτές που αφορούσαν στο έτος 2019. Αναλυτικός πίνακας επισυνάπτεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της Έκθεσης.

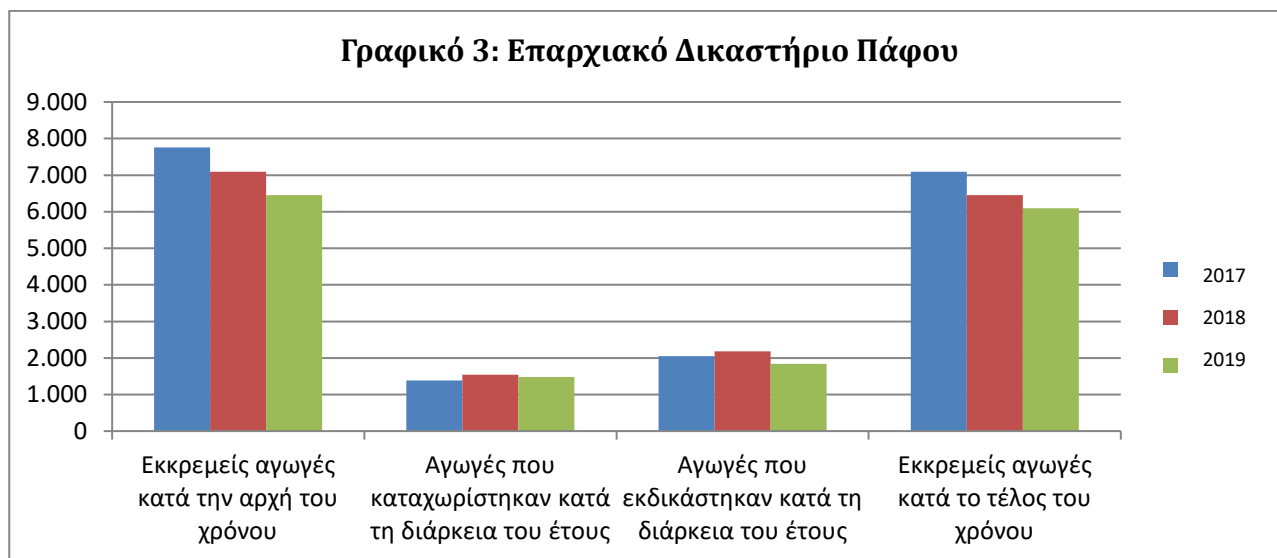
Στο **Γραφικό 1** απεικονίζονται οι πολιτικές αγωγές που εκκρεμούσαν, καταχωρίστηκαν και εκδικάστηκαν στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για τα έτη 2017–2019:

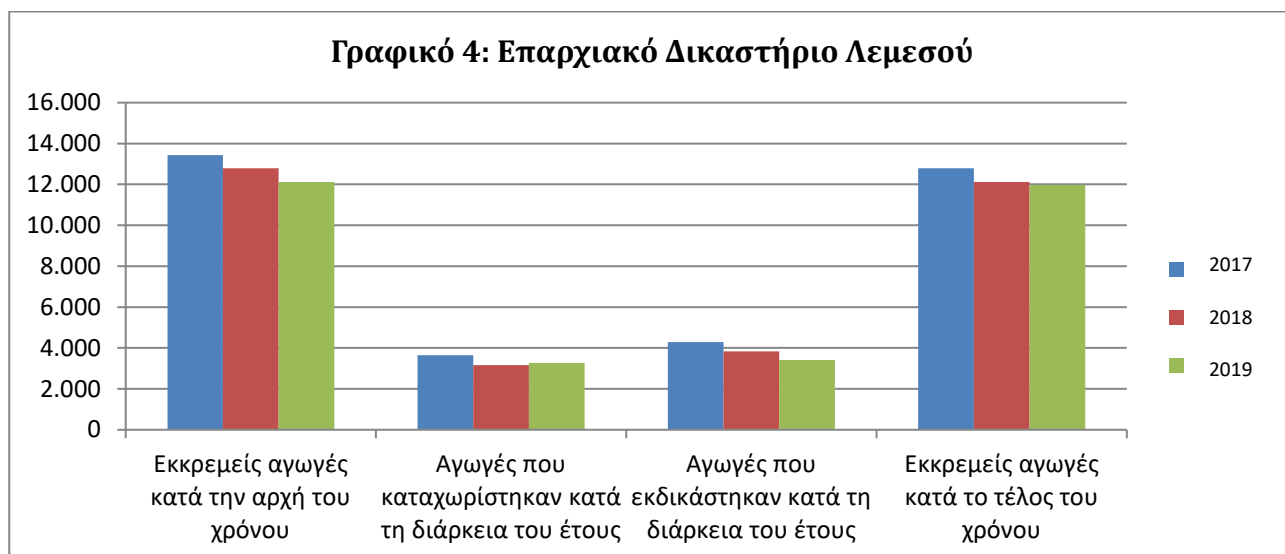
Στο **Γραφικό 2** απεικονίζονται οι πολιτικές αγωγές που εκκρεμούσαν, καταχωρίστηκαν και εκδικάστηκαν στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας/Αμμοχώστου για τα έτη 2017-2019:

Στο **Γραφικό 3** απεικονίζονται οι πολιτικές αγωγές που εκκρεμούσαν, καταχωρίστηκαν και εκδικάστηκαν στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου για τα έτη 2017-2019:

Στο **Γραφικό 4** απεικονίζονται οι πολιτικές αγωγές που εκκρεμούσαν, καταχωρίστηκαν και εκδικάστηκαν στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού για τα έτη 2017-2019:

Για όλα τα Επαρχιακά Δικαστήρια, οι εκκρεμείς αγωγές παραμένουν περίπου στα ίδια επίπεδα κατά το τέλος του έτους, συγκριτικά με την προηγούμενη χρονιά. Παρόλο που οι αγωγές που καταχωρίζονται κατά τη διάρκεια του έτους είναι λιγότερες από αυτές που εκδικάζονται, ο τελικός αριθμός των αγωγών που εκκρεμούν δεν μειώνεται με ικανοποιητικό ρυθμό.

Το θέμα εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Ανώτατου Δικαστηρίου και σεβόμενη πλήρως την ανεξαρτησία της Δικαστικής Εξουσίας, η Υπηρεσία μας δεν υποβάλλει οποιαδήποτε σύσταση.

β. Έγκαιρη έκδοση αποφάσεων των Δικαστηρίων.

Σύμφωνα με τον Διαδικαστικό Κανονισμό για την Έγκαιρη Έκδοση Αποφάσεων των Δικαστηρίων του 1986, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό Διαδικαστικό Κανονισμό του 2002, κάθε

απόφαση/τελική ετυμηγορία και ενδιάμεση απόφαση εκδίδονται, το συντομότερο δυνατόν, μετά το πέρας της διαδικασίας και δεν επιφυλάσσονται για διάστημα μεγαλύτερο των έξι και δύο μηνών, αντίστοιχα. Επίσης, αν η απόφαση ή ενδιάμεση απόφαση επιφυλάσσεται για διάστημα μεγαλύτερο των εννέα και τριών μηνών, αντίστοιχα, η υπόθεση ορίζεται αυτεπάγγελα ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου για έκδοση σχετικού διατάγματος, είτε για επανεξέταση της υπόθεσης ενώπιον άλλου Δικαστηρίου, είτε για έκδοση απόφασης μέσα σε τακτή προθεσμία, είτε για έκδοση οποιουδήποτε άλλου διατάγματος κριθεί αναγκαίο για την ορθή και έγκαιρη απονομή της δικαιοσύνης.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που τηρούνται στο Ανώτατο Δικαστήριο, ο αριθμός των επιφυλαγμένων ενδιάμεσων αποφάσεων που εκκρεμούσαν για πάνω από τρεις μήνες, στις 31.12.2018 και 31.12.2019, κατά παράβαση του Κανονισμού 4, ήταν 24 και 7, αντίστοιχα. Ο αντίστοιχος αριθμός των επιφυλαγμένων τελικών αποφάσεων που εκκρεμούσαν για πάνω από εννιά μήνες, κατά παράβαση του Κανονισμού 4 κατά τις ίδιες ημερομηνίες, ήταν 7 και 20, αντίστοιχα.

Το θέμα εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Ανώτατου Δικαστηρίου και σεβόμενη πλήρως την ανεξαρτησία της Δικαστικής Εξουσίας, η Υπηρεσία μας δεν υποβάλλει οποιαδήποτε σύσταση.

5.8 Νομικές Εκδόσεις

α. Δωρεά στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, μεγάλος αριθμός αντιτύπων εκδόσεων αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου βρίσκονταν σε διάφορους χώρους του Ανώτατου Δικαστηρίου. Για αποσυμφόρηση των αποθηκών, μετά από έγκριση της Αρχιπρωτοκολλητού, παραχωρήθηκαν στις 3.4.2019, δωρεάν συνολικά 18.171 χαρτόδετοι τόμοι στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, χωρίς να ακολουθηθούν οι πρόνοιες του Κανονισμού Κυβερνητικών Αποθηκών (ΚΚΑ) αρ.91.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Κανονισμό, περιουσία αξίας μέχρι €3.400 (£2.000) μπορεί να μεταβιβαστεί σε Ιδρύματα ή Οργανισμούς στη Δημοκρατία, κατά την κρίση του Υπουργού Οικονομικών, ενώ σε περίπτωση που η αξία υπερβαίνει τις €3.400 (£2.000), πρέπει να εξασφαλισθεί εκ των προτέρων η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Σύσταση: Αν και αντιλαμβανόμαστε το πρόβλημα που προκύπτει, όταν η ανεξάρτητη Δικαστική Εξουσία χρειάζεται να αποταθεί για έγκριση στην εκτελεστική εξουσία για εσωτερικά της θέματα, θα πρέπει να ακολουθούνται πάντοτε οι ισχύοντες Κανονισμοί. Παράλληλα, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη σημασία στον ορθό υπολογισμό των αναγκών του Ανώτατου σε αντίτυπα νομικών εκδόσεων, έτσι ώστε να μην εκτυπώνονται περισσότερα από όσα αναγκαιούν.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, στάλθηκαν εκ νέου επιστολές στους αποδέχτες και ρωτήθηκαν κατά πόσο επιθυμούν να συνεχίσουν να λαμβάνουν τους τόμους, ώστε να υπολογιστούν ορθά οι ανάγκες που περιλήφθηκαν στον νέο διαγωνισμό που προκηρύχθηκε.

β. Φυσική καταμέτρηση των βιβλίων. Το Τμήμα Νομικών Εκδόσεων διενέργησε φυσική καταμέτρηση όλων των βιβλίων στις 3.4.2019. Από την καταμέτρηση διαπιστώθηκαν μικρές διαφορές και έγιναν οι σχετικές καταχωρίσεις στο Καθολικό, χωρίς ωστόσο να ετοιμαστεί σχετική συγκεντρωτική κατάσταση και να εξασφαλιστεί έγκριση για διαγραφή των ελλειμμάτων.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Κυβερνητικών Αποθηκών αρ. 77, ελλείμματα που δεν οφείλονται σε κλοπή ή απάτη ή αμέλεια υπαλλήλων, που η ολική αξία τους δεν υπερβαίνει τα €34 (£20), μπορούν να εγκριθούν για διαγραφή από τους ενδιαφερόμενους Προϊσταμένους Τμημάτων. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η έγκριση για διαγραφή των αποθεμάτων θα δίδεται από τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, στον οποίο τα δελτία ελλειμμάτων πρέπει να υποβάλλονται σε τέσσερα αντίγραφα το συντομότερο δυνατό μετά τον εντοπισμό της απώλειας. Στην περίπτωση διαπίστωσης ελλείμματος, με την ολοκλήρωση της καταμέτρησης, θα πρέπει, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κυβερνητικών Αποθηκών αρ. 76, να ετοιμάζεται δελτίο ελλειμμάτων (έντυπο Γεν. 35).

Σύσταση: Τήρηση των σχετικών Κανονισμών.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, έχει τροχοδρομηθεί νέα φυσική καταμέτρηση, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Κυβερνητικών Αποθηκών, με το κλείσιμο των Δικαστηρίων, όταν θα μειωθεί ο φόρτος εργασίας.

γ. Παράδοση–Παραλαβή του Τμήματος Νομικών Εκδόσεων. Η αρμόδια Πρωτοκολλητής ανέλαβε το Τμήμα Νομικών Εκδόσεων στις 15.10.2019. Διαπιστώσαμε ότι κατά την ανάληψη των καθηκόντων της, δεν ετοιμάστηκε πιστοποιητικό παράδοσης/παραλαβής, κατά παράβαση των προνοιών του Κανονισμού Κυβερνητικών Αποθηκών αρ. 104, σύμφωνα με τον οποίο, όταν βιβλία που είναι καταχωρισμένα σε Καθολικά Αποθήκης μεταβιβάζονται από την ευθύνη ενός λειτουργού σε άλλο λειτουργό, θα ετοιμάζεται το σχετικό πιστοποιητικό.

Σύσταση: Τήρηση των σχετικών Κανονισμών.

5.9 Βιβλιοθήκη

α. Βιβλιοθήκη Ανώτατου Δικαστηρίου

(i) Φυσική καταμέτρηση βιβλίων. Μετά από φυσική καταμέτρηση των βιβλίων της βιβλιοθήκης του Ανώτατου Δικαστηρίου το 2017, διαπιστώθηκε ότι 2.062 βιβλία δεν εντοπίστηκαν, παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για ανεύρεσή τους και ζητήθηκε έγκριση για διαγραφή τους. Κατά τον έλεγχο διαπιστώσαμε ότι εξακολουθεί να εκκρεμεί η διαγραφή, διότι το Δικαστήριο δεν προέβηκε στον καθορισμό ενδεικτικής αξίας των πιο πάνω απολεσθέντων βιβλίων, με σκοπό τη συμπλήρωση του απαιτούμενου εντύπου ΓΕΝ 35, για υποβολή στην αρμόδια Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής μη Εισπράξιμων Δημοσίων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών. Επιπλέον, θα πρέπει να διενεργηθεί εκ νέου καταμέτρηση και καταγραφή των βιβλίων της βιβλιοθήκης του Ανώτατου Δικαστηρίου, έτσι ώστε να επιβεβαιωθεί ο πραγματικός αριθμός των βιβλίων που υπάρχουν σήμερα στη βιβλιοθήκη.

Σύσταση: Να προωθηθούν ενέργειες για επίλυση των πιο πάνω θεμάτων.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, θα διενεργηθεί εκ νέου φυσική καταμέτρηση των βιβλίων της Βιβλιοθήκης του Ανώτατου Δικαστηρίου, ούτως ώστε να διαπιστωθεί ο πραγματικός αριθμός των απολεσθέντων βιβλίων. Τυχόν ελλείμματα που θα προκύψουν θα προωθηθούν για διαγραφή.

(ii) **Ασφάλεια της Βιβλιοθήκης.** Εξακολουθεί να εκκρεμεί η τοποθέτηση κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης στον χώρο της βιβλιοθήκης, έτσι ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος κλοπής ή απώλειας βιβλίων.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι ο Προϋπολογισμός της Δικαστικής Υπηρεσίας είναι πολύ περιορισμένος και δεν επιτρέπει τέτοιου είδους δαπάνες.

Σύσταση: Να επανεξεταστεί το θέμα εξεύρεσης οικονομικών πόρων, ενδεχομένως από εξοικονομήσεις άλλων Κονδυλίων, για τοποθέτηση του πιο πάνω συστήματος.

(iii) **Βιβλιοθήκη Επαρχιακού Δικαστηρίου Κερύνειας.** Παρά τις διαβεβαιώσεις ότι η καταμέτρηση των βιβλίων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Κερύνειας έχει ολοκληρωθεί και ότι το σχετικό έντυπο επρόκειτο να υποβληθεί στη Γενική Λογίστρια σύντομα, εντούτοις, από έλεγχο που διενεργήσαμε, διαπιστώσαμε ότι τα βιβλία δεν έχουν καταγραφεί σε μητρώα.

Σύσταση: Το Επαρχιακό Δικαστήριο Κερύνειας, να προχωρήσει στην καταμέτρηση και καταγραφή των βιβλίων σε μητρώο, το συντομότερο, βάσει της οποίας να ετοιμαστεί και να υποβληθεί το προνοούμενο από τους Κανονισμούς Αποθηκών πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης στη Γενική Λογίστρια, με κοινοποίηση στην Υπηρεσία μας.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, η καταγραφή των βιβλίων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Κερύνειας σε Μητρώο, θα προχωρήσει άμεσα.

(iv) **Πιστοποιητικά παράδοσης και παραλαβής.** Τα βιβλία που είναι καταχωρισμένα στα μητρώα της βιβλιοθήκης μεταβιβάστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από την ευθύνη ενός λειτουργού σε άλλο λειτουργό, χωρίς να ετοιμαστεί το πιστοποιητικό “Παράδοσης Παραλαβής”, σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών αρ. 104-107. Ο παραδίδων λειτουργός αποχώρησε πριν την άφιξη της λειτουργού που παρέλαβε τα αποθέματα και δεν έγινε ο έλεγχος των αποθεμάτων και υποβολή έκθεσης στην Αρχιπρωτοκολλητή για τυχόν ελλείμματα ή πλεονάσματα που προέκυψαν, όπως προνοείται στον Κανονισμό Κυβερνητικών Αποθηκών (ΚΚΑ) αρ. 106. Ένας από τους σκοπούς έκδοσης πιστοποιητικού παράδοσης/παραλαβής είναι και ο καθορισμός της ευθύνης, σε περίπτωση ύπαρξης ελλείμματος. Σύμφωνα με τον ΚΚΑ αρ. 107, η ευθύνη για τυχόν ελλείμματα που προκύπτουν κατά την παράδοση/παραλαβή ανήκει στον λειτουργό που παραδίδει, ενώ ο λειτουργός που παραλαμβάνει έχει ευθύνη για τυχόν ελλείμματα που πιθανόν να προκύψουν σε μεταγενέστερο στάδιο.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε την εφαρμογή των Κανονισμών Αποθηκών αρ. 104-107 σε τέτοιες περιπτώσεις στο μέλλον.

β. Βιβλιοθήκη Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.

Εξακολουθεί να εκκρεμεί η φυσική καταμέτρηση των βιβλίων του Επαρχιακού Δικαστηρίου, κατά παράβαση των Κανονισμών Αποθηκών αρ. 108-110.

Σύσταση: Να διενεργηθεί, το συντομότερο, καταμέτρηση όλων των βιβλίων και να γίνει συμφιλίωσή τους με τα σχετικά μητρώα, καθώς και αντιπαραβολή με τα υπόλοιπα του ηλεκτρονικού μητρώου και διερεύνηση τυχόν διαφορών.

Όπως μας πληροφόρησε η Ανώτερη Πρωτοκολλητής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια από τη βιβλιοθηκονόμο για συμμόρφωση με τη σύσταση της Υπηρεσίας μας.

5.10 Περιουσιακά στοιχεία/κινητή περιουσία

α. Περιουσιακά στοιχεία Ανώτατου Δικαστηρίου.

(i) **Φυσική καταμέτρηση περιουσιακών στοιχείων.** Εξακολουθεί να εκκρεμεί η καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων του Ανώτατου Δικαστηρίου και συμφιλίωσή τους με τα Μητρώα Περιουσιακών στοιχείων, όπως προνοείται στους Κανονισμούς Αποθηκών αρ. 108-110. Η τελευταία καταμέτρηση διενεργήθηκε την 1.8.2014.

(ii) **Μητρώο περιουσιακών στοιχείων.** Από φυσική καταμέτρηση περιουσιακών στοιχείων, που διενήργησε η Υπηρεσία μας σε δειγματοληπτική βάση, προέκυψαν διαφορές σε σχέση με το Μητρώο Περιουσιακών Στοιχείων. Επίσης, παρατηρήσαμε ότι στο Μητρώο περιουσιακών στοιχείων δεν αναγράφεται η τιμή μονάδας (αξία), με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η διαδικασία σε περίπτωση υποβολής αιτήματος διαγραφής στην Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής μη Εισπράξιμων Δημοσίων Χρημάτων του Γενικού Λογιστηρίου, όταν και εφόσον χρειαστεί. Για κάθε χώρο του Ανώτατου Δικαστηρίου τηρείται μητρώο στο οποίο αναγράφονται τα περιουσιακά στοιχεία που υπάρχουν σ' αυτό. Από δειγματοληπτικό έλεγχο που διενεργήσαμε, εντοπίσαμε διαφορές μεταξύ του μητρώου και των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων. Επίσης, διαπιστώσαμε ότι, για γραφεία τα οποία δεν χρησιμοποιούνται στο παρόν στάδιο, δεν τηρείται οποιοδήποτε μητρώο στην είσοδο του γραφείου, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διαπιστωθεί οποιαδήποτε μεταφορά περιουσιακών στοιχείων από το ένα γραφείο στο άλλο.

Σύσταση: Να διενεργηθεί, το συντομότερο, καταμέτρηση όλων των περιουσιακών στοιχείων του Ανώτατου και να γίνει συμφιλίωσή τους με τα Μητρώα Περιουσιακών Στοιχείων και τα σχετικά έντυπα, ώστε να καταστεί δυνατή η ετοιμασία και υποβολή στη Γενική Λογίστρια, με κοινοποίηση στην Υπηρεσία μας, του προνοούμενου, από τους Κανονισμούς Αποθηκών, Πιστοποιητικού Φυσικής Καταμέτρησης.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, η φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και η συμφιλίωσή τους με τα Μητρώα δεν είναι δυνατόν να γίνει άμεσα, εφόσον απαιτείται η εκπαίδευση, τόσο του Λειτουργού στον οποίο έχει ανατεθεί η σχετική εργασία, όσο και της Υπεύθυνης του Αρχείου, η οποία προγραμματιζόταν να γίνει κατά τη θερινή περίοδο.

(iii) **Πιστοποιητικά παράδοσης και παραλαβής.** Τα περιουσιακά στοιχεία που είναι καταχωρισμένα στα Μητρώα Κινητής Περιουσίας, μεταβιβάστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από την ευθύνη ενός λειτουργού σε άλλο, χωρίς να ετοιμαστεί το πιστοποιητικό «Παράδοσης Παραλαβής», σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών αρ. 104-107.

Σύσταση: Να υπάρξει συμμόρφωση με τους πιο πάνω Κανονισμούς Αποθηκών αρ. 104-107, σε τέτοιες περιπτώσεις στο μέλλον.

β. Περιουσιακά στοιχεία Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.

Στις 22.5.2015, το Υπουργείο Οικονομικών ενέκρινε το αίτημα του Δικαστηρίου για δημιουργία νέων μητρώων περιουσιακών στοιχείων. Η ανάγκη για δημιουργία νέων Μητρώων προέκυψε από το γεγονός ότι τα περιουσιακά στοιχεία, που ήταν καταχωρισμένα στα Μητρώα, δεν ανταποκρίνονταν σε αυτά που βρίσκονταν σε κάθε γραφείο. Όπως διαπιστώσαμε, παρά την πάροδο πέραν των έξι χρόνων έκτοτε, δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί η καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων του Δικαστηρίου και η καταχώρισή τους στα σχετικά Μητρώα.

Σύσταση: Να υπάρξει πλήρης εφαρμογή των προνοιών των ΚΚΑ αρ. 108-110. Επίσης, να οριστεί υπεύθυνο άτομο για τήρηση όλων των Μητρώων, το οποίο να ενημερώνεται αμέσως για τυχόν καταστροφές ή και μετακινήσεις.

Όπως μας ανέφερε η Ανώτερη Πρωτοκολλητής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, έχει οριστεί άτομο για τήρηση των Μητρώων Κινητής Περιουσίας, όμως λόγω της έκτασης των κτηρίων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας είναι πάρα πολύ δύσκολη η καταμέτρηση. Όπως μας αναφέρθηκε, θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για συμμόρφωση με τη σύσταση της Υπηρεσίας μας.

5.11 Έσοδα/εισπράξεις

α. **Χαρτοσήμανση δικαστικών αιτήσεων, βιβλίων και άλλων εγγράφων.** Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, η διαδικασία χαρτοσήμανσης των διαφόρων δικαστικών αιτήσεων και εγγράφων, καθώς και των βιβλίων διαταγμάτων και αποφάσεων, είναι δαπανηρή, λόγω του χρόνου που αφιερώνεται από το δικαστικό προσωπικό για παρακολούθηση της εφαρμογής της. Επιπρόσθετα, με βάση την ακολουθούμενη διαδικασία, δεν μπορεί να αποκλειστεί ο κίνδυνος αφαίρεσης και οικειοποίησης επικολημένων χαρτοσήμων.

Για την απάλειψη του πιο πάνω κινδύνου και την απλοποίηση της διαδικασίας, η οποία θα έχει πολλαπλά οφέλη προς το κοινό και τα Δικαστήρια, είχαμε εισηγηθεί την κατάργηση της υφιστάμενης διαδικασίας και την υιοθέτηση της τακτικής είσπραξης ενός συνολικού ποσού κατά την πρώτη καταχώριση της αίτησης, με την κατάλληλη τροποποίηση των Διαδικαστικών και άλλων σχετικών Κανονισμών. Επίσης, εισηγηθήκαμε όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο η εν λόγω διαδικασία να συμπεριληφθεί στις απαιτήσεις του υπό εξέταση μηχανογραφικού συστήματος «e-Justice».

Όπως πρόσφατα πληροφορηθήκαμε, τα πιο πάνω υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ενδιάμεσου «e-Justice».

β. **Εγγυήσεις.** Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, διαπιστώσαμε ότι, κατά την εκδίκαση διαφόρων ποινικών υποθέσεων, τα Επαρχιακά Δικαστήρια απαιτούν την κατάθεση εγγύησης, προς εξασφάλιση της παρουσίας του κατηγορουμένου στην επόμενη ακροαματική διαδικασία. Σε αρκετές από τις περιπτώσεις αυτές επιβάλλεται, βάσει απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου, πρόστιμο, το οποίο πολύ συχνά δεν εισπράττεται άμεσα, με αποτέλεσμα να ακολουθείται η διαδικασία έκδοσης εντάλματος προστίμου, ενώ παράλληλα η εγγύηση που υποβλήθηκε επιστρέφεται στον οφειλέτη του προστίμου. Εισηγηθήκαμε την αποκοπή του ποσού του προστίμου από το ποσό της εγγύησης. Όπως προκύπτει, δύο Επαρχιακά Δικαστήρια εφαρμόζουν την

πιο πάνω τακτική, ενώ στα υπόλοιπα διενεργείται αποκοπή του προστίμου μόνο εάν υπάρχει οδηγία από τον Δικαστή.

Σύσταση: Παρόλο που αντιλαμβανόμαστε ότι το Ανώτατο Δικαστήριο δεν έχει νομοπαρασκευαστική εξουσία, εντούτοις εισηγηθήκαμε όπως εξετάσει το ενδεχόμενο, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης, τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας και επιβολής γενικής εγγύησης, η οποία να καλύπτει και την άμεση αποκοπή του επιδικασμένου προστίμου μετά την έκδοση της απόφασης.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι η αποκοπή προστίμου από κατατεθείσα εγγύηση, γίνεται μόνον όταν δοθεί σχετική οδηγία από το Δικαστήριο.

5.12 Έξοδα ποινικών διώξεων

Στους δημόσιους υπαλλήλους, οι οποίοι παρουσιάζονται ως μάρτυρες στα Δικαστήρια για ποινικές υποθέσεις, καταβάλλεται επίδομα μετά τη συμπλήρωση του εντύπου ΓΛ. 106 και την έγκριση του οικείου Πρωτοκολλητή. Από δειγματοληπτικό έλεγχο και από διερεύνηση παραπόνου που υποβλήθηκε στην Αρχιπρωτοκολλητή, διαπιστώσαμε τα πιο κάτω:

- ◆ Σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία, τα οδοιπορικά καταβάλλονται με τη λήξη της δικαστικής διαδικασίας, η οποία μπορεί να διαρκέσει αρκετά χρόνια.
- ◆ Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα ποσά που καταβάλλονται δεν συνάδουν με την εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1693 με θέμα «Επιδόματα σε διάδικους και μάρτυρες που εμφανίζονται στο Δικαστήριο για ολόκληρη ημέρα ή μέρος αυτής-Έξοδα Ποινικών Διώξεων», με την οποία αποφασίστηκε η δημιουργία ενιαίου υπολογισμού για χρήση από τις Εισαγγελικές Αρχές. Επίσης, εντοπίσαμε περιπτώσεις όπου καταβλήθηκαν σε μάρτυρες διαφορετικά ποσά για τη μετάβασή τους στο ίδιο Δικαστήριο, σε διαφορετικές ημερομηνίες.
- ◆ Εντοπίσαμε περιπτώσεις όπου δεν καταγράφονταν όλες οι παρουσίες των μαρτύρων στα σχετικά έντυπα. Λόγω του ότι το ποσό του επιδόματος περιλαμβάνεται στην εκάστοτε απόφαση του Δικαστή, στην περίπτωση που, εκ παραδρομής, υπολογιστεί λιγότερο ποσό, αυτό δεν μπορεί να διορθωθεί, με αποτέλεσμα να προκύπτουν δυσκολίες στη διεκδίκησή τους.

Σύσταση: Να δοθούν αυστηρές συστάσεις σε όλους τους εμπλεκόμενους, έτσι ώστε να δίδεται μεγαλύτερη σημασία στον ορθό υπολογισμό του επιδόματος.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι, η παρουσία των μαρτύρων σε ποινικές διαδικασίες σημειώνεται από τον Δημόσιο Κατήγορο (εκπρόσωπο της Εισαγγελίας) και/ή τον Δικηγόρο της Δημοκρατίας, μέχρι την έκδοση απόφασης. Κατά την καταληκτική διαδικασία, ο Δικαστής απευθυνόμενος στον Δημόσιο Κατήγορο/Εισαγγελέα, ζητά ενημέρωση επί του συνολικού ποσού εξόδων που έχουν προκύψει καθ' όλη τη διαδικασία, τα οποία σημειώνονται και ο Δικαστής τα περιλαμβάνει στην απόφασή του ως συνολικό ποσό. Ο Δημόσιος Κατήγορος/Εισαγγελέας συμπληρώνει το έντυπο Γ.Λ. 106 και το παρουσιάζει συμπληρωμένο με τις ημερομηνίες παρουσίας του μάρτυρα και το ποσό που δικαιούται γι' αυτό. Ο Πρωτοκολλητής, αφού ελέγξει αν το άθροισμα των ποσών που αναφέρονται και κατανεμήθηκαν και/ή δηλώθηκαν από το αρμόδιο τμήμα της Εισαγγελίας συμφωνεί με το συνολικό ποσό εξόδων που δηλώθηκε ενώπιον του Δικαστή και

ενσωματώθηκε ως τέτοιο στην απόφασή του, συμπληρώνει το μέρος με τίτλο «Εξουσιοδότηση πληρωμής» του εν λόγω εντύπου. Την αποκλειστική ευθύνη για τον ορθό υπολογισμό των εξόδων των μαρτύρων έχει ο Γενικός Εισαγγελέας.

5.13 Καταβολή δόσεων μετά από απόφαση Δικαστηρίου

Τα τελευταία χρόνια, ενόψει των δυσμενών οικονομικών συνθηκών που επικρατούν, οι Δικαστές, στις αποφάσεις τους, δίνουν το δικαίωμα στους κατηγορούμενους για αποπληρωμή των προστίμων τους σε αριθμό ισόποσων δόσεων. Όπως μας αναφέρθηκε, η πρακτική αυτή επέφερε σημαντική αύξηση του διοικητικού κόστους στα Δικαστήρια, σε σχέση με την παρακολούθηση των υποθέσεων αυτών, χωρίς ωστόσο να προκύπτει ιδιαίτερο όφελος, αφού οι περισσότεροι οφειλέτες φαίνεται ότι δεν παρουσιάζονται για την καταβολή της δόσης τους, με αποτέλεσμα να καθίσταται ούτως ή άλλως αναγκαία η μεταγενέστερη έκδοση εντάλματος για είσπραξη του ποσού.

Σύσταση: Για καλύτερη και πιο αποτελεσματική παρακολούθηση των υποθέσεων που αφορούν σε αποπληρωμή με δόσεις και ορθή απεικόνιση του ποσού των καθυστερημένων εσόδων, να τηρείται σχετικό μητρώο, στο οποίο να καταχωρίζονται όλες οι εν λόγω υποθέσεις και το οποίο θα ενημερώνεται με κάθε αποπληρωμή δόσης. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούν να εντοπίζονται οι περιπτώσεις καθυστέρησης καταβολής δόσεων και να δρομολογείται, το συντομότερο, η έκδοση του εντάλματος. Επίσης, θα μπορούν να εξαχθούν στατιστικά στοιχεία σχετικά με την αποτελεσματικότητα της πρακτικής αυτής.

5.14 Εντάλματα σύλληψης

Σύμφωνα με τη διαδικασία χρέωσης ενταλμάτων σύλληψης από το Δικαστήριο στην Αστυνομία, οι Αστυνομικοί που παραλαμβάνουν εντάλματα σύλληψης για εκτέλεση, υπογράφουν στο μητρώο ενταλμάτων σύλληψης (έντυπο J104), το οποίο τηρείται στο Ποινικό Τμήμα του Δικαστηρίου. Από ελέγχους της Υπηρεσίας μας, για σειρά ετών, διαπιστώσαμε ότι τα Δικαστήρια παρουσίαζαν, ως να εκκρεμούσαν στην Αστυνομία για εκτέλεση, σημαντικό αριθμό ενταλμάτων, ενώ την ίδια στιγμή η Αστυνομία παρουσίαζε τα εν λόγω εντάλματα ως επιστραφέντα στα Δικαστήρια.

Ακόμη διαπιστώσαμε ότι:

- ♦ Στο μητρώο ενταλμάτων σύλληψης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, δεν περιλαμβάνονται στήλες που να αναφέρονται στην ημερομηνία εκτέλεσης/ακύρωσης/επιστροφής του εντάλματος, με αποτέλεσμα η πληροφόρηση που παρέχεται να είναι ελλιπής και λανθασμένη. Στο πάνω μέρος του μητρώου, σε κάθε στήλη, αναγράφεται μια περιγραφή/τίτλος, ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στα στοιχεία που καταχωρίζονται κάτω από κάθε στήλη, με αποτέλεσμα να εξαγονται λανθασμένα συμπεράσματα.
- ♦ Στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, παρατηρήσαμε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν καταγράφεται στο μητρώο η ημερομηνία παραλαβής του εντάλματος, ενώ το μητρώο δεν υπογράφεται από τον αστυνομικό που είχε παραλάβει το ένταλμα.
- ♦ Στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας, στις περιπτώσεις που κάποιο ένταλμα ακυρώνεται, δεν ενημερώνεται σχετικά το μητρώο, ούτε αναφέρεται η ημερομηνία ακύρωσής του.

Σύσταση: Να ληφθούν μέτρα για να διασφαλιστεί η ορθή ενημέρωση του μητρώου ενταλμάτων σύλληψης με όλα τα εντάλματα που εκτελούνται/ακυρώνονται/επιστρέφονται από την Αστυνομία, ώστε αυτό να παρουσιάζει τον πραγματικό αριθμό των ενταλμάτων σύλληψης που εκκρεμούν. Επίσης, να καταγράφεται η ημερομηνία παραλαβής του εντάλματος και ο αστυνομικός που το παραλαμβάνει να υπογράφει σχετικά.

Όπως μας ανέφερε ο Πρωτοκολλητής Α΄ του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου, καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια συντονισμού με την Αστυνομία για την εκτέλεση καθυστερημένων ενταλμάτων σύλληψης. Μας ενημέρωσε ότι τηρούνται μητρώα τόσο στο πολιτικό, όσο και στο ποινικό τμήμα για να γίνεται έλεγχος. Στα μητρώα αυτά υπάρχουν δύο στήλες, στις οποίες υπογράφει ο αστυνομικός όταν παραλαμβάνει και όταν επιστρέφει το ένταλμα, σημειώνοντας την ημερομηνία. Επίσης, έχουν δοθεί οδηγίες για τη σωστή ενημέρωση του μητρώου σε συντονισμό με την Αστυνομία και έχει αποσταλεί, στις 25.1.2021, επιστολή στον Αστυνομικό Διευθυντή, ώστε οι αστυνομικοί να υπογράφουν το μητρώο κατά την επιστροφή του εντάλματος.

5.15 Νομικές αρωγές

α. Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης του αιτητή (Τύπος 2).

Σύμφωνα με τον περί Νομικής Αρωγής Νόμο του 2002-2009, που προνοεί για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής, το Δικαστήριο, προτού εκδώσει πιστοποιητικό για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής, καλεί τον αιτητή να υποβάλει έγγραφη δήλωση αναφορικά με γεγονότα και στοιχεία που μπορούν να βοηθήσουν στη λήψη απόφασης, για το κατά πόσο η οικονομική κατάσταση του ίδιου και, στην περίπτωση που αυτός είναι εξαρτώμενο μέλος οικογένειας, η οικονομική κατάσταση της οικογένειας, δικαιολογεί την παροχή δωρεάν νομικής αρωγής. Από επισκόπηση του περιεχομένου της έγγραφης δήλωσης του αιτητή (Τύπου 2), διαπιστώσαμε ότι δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε πρόνοια που να καταδεικνύει τη διάπραξη αδικήματος, σε περίπτωση που ο αιτητής προβεί σε δόλια ή ψευδή δήλωση ή αποκρύπτει ουσιώδες γεγονός, προκειμένου να εξασφαλίσει δωρεάν νομική αρωγή. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το συγκεκριμένο έντυπο, δεν απαιτείται η προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών, παραστατικών και αποδεικτικών εγγράφων/στοιχείων από τον αιτητή, προκειμένου να τεκμηριώνεται επαρκώς η κοινωνικοοικονομική έκθεση του Γραφείου Ευημερίας, αναφορικά με την οικονομική κατάστασή του. Ομοίως, κατά την ημερομηνία εξέτασης της αίτησης από το Δικαστήριο για έγκριση ή απόρριψή της, ο εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αρκείται στην υπό αναφορά έκθεση του Γραφείου Ευημερίας και κατ' επέκταση στην ευσυνειδησία και τιμιότητα του εκάστοτε αιτητή.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη το ύψος της δαπάνης που αφορά στην παροχή δωρεάν νομικής αρωγής, καθώς επίσης το διοικητικό κόστος που προκύπτει από την εξέταση των αιτήσεων που υποβάλλονται, εισηγηθήκαμε και πάλι όπως, στο πλαίσιο του άρθρου 13(1) της υπό αναφορά νομοθεσίας, εκδοθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο Διαδικαστικός Κανονισμός, με σκοπό την καλύτερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεών της. Επίσης, να εξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του τύπου και του περιεχομένου της δήλωσης που υποβάλλεται από τον αιτητή (Τύπος 2), ώστε να προβλέπεται η επισύναψη των απαραίτητων δικαιολογητικών εγγράφων (π.χ. έρευνας από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, κατάσταση λογαριασμού πιστωτικού ιδρύματος) και κατ' επέκταση η διασφάλιση της, όσο το δυνατό,

πληρέστερης και αντικειμενικής πληροφόρησης, ώστε να διευκολύνεται η απόφαση του Δικαστηρίου, σχετικά με την παροχή νομικής αρωγής. Επίσης, να προστεθεί πρόνοια στην ίδια δήλωση που να δηλώνει ότι ο αιτητής διαπράττει αδίκημα σε περίπτωση ψευδούς δήλωσης ή σκόπιμης παράλειψης γεγονότων.

Ο Ανώτερος Πρωτοκολλητής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού και ο Πρωτοκολλητής Α του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου, επισήμαναν ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να ρυθμιστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο με Διαδικαστικό Κανονισμό.

β. Κατάλογος Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και Μητρώο Νομικών Αρωγών.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του περί Νομικής Αρωγής Νόμου του 2002 έως 2009, οι δικηγόροι που ενδιαφέρονται να προσφέρουν υπηρεσίες νομικής αρωγής καταγράφονται σε κατάλογο, που καταρτίζει ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, στον οποίο πρέπει να αναφέρεται ο κλάδος και το είδος της νομικής αρωγής που ο κάθε δικηγόρος ενδιαφέρεται να προσφέρει.

Παρατηρήσαμε ότι, ο πιο πάνω κατάλογος που τηρείται στα Δικαστήρια (τόσο στο Ποινικό Τμήμα όσο και στο Οικογενειακό Δικαστήριο), δεν ετοιμάστηκε ταξινομώντας τα ονόματα των δικηγόρων βάσει αλφαβητικής σειράς. Αυτό, σε συνδυασμό με τον πολύ μεγάλο αριθμό καταχωρήσεων, καθιστά πολύ δύσκολο τον εντοπισμό των δικηγόρων που ανέλαβαν συγκεκριμένες υποθέσεις, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθηση της παραχώρησης νομικής αρωγής.

Επίσης, διαπιστώσαμε και πάλι ότι το Μητρώο Νομικών Αρωγών δεν ήταν συμπληρωμένο σε όλες τις περιπτώσεις με τα στοιχεία του δικηγόρου που ανέλαβε την υπόθεση, ενώ σε άλλες περιπτώσεις καταγράφεται μόνο το επίθετο του δικηγόρου, με τον κίνδυνο να προκύψουν λάθη λόγω συνωνυμίας.

Σύσταση: Να ληφθούν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

5.16 Ακύρωση χαρτοσήμανσης εγγράφων

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του Τμήματος Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών, ημερ. 26.6.2020, η ακύρωση ενός χαρτοσήμου θα πρέπει να υλοποιείται με διπλή διαγώνια γραμμή επί του χαρτοσήμου, μονογραφή από τον εκάστοτε συμβαλλόμενο και αναγραφή της ημερομηνίας ακύρωσης. Επίσης, εισήγηση της Υπηρεσίας μας, είναι ότι θα μπορούσε το Δικαστήριο να τοποθετεί επί των χαρτοσήμων, σφραγίδα με την ένδειξη "ΑΚΥΡΟ" και την ημερομηνία ακύρωσής τους. Συναφώς αναφέρουμε ότι, οποιοδήποτε έγγραφο/παραστατικό φέρει χαρτόσημο, το οποίο δεν είναι ακυρωμένο σύμφωνα με την πιο πάνω διαδικασία, τότε λογίζεται ως μη χαρτοσημασμένο.

Στο πλαίσιο διενέργειας ελέγχου, για την εξακρίβωση της ακύρωσης των χαρτοσήμων, παρατηρήσαμε ότι, αντί της πιο πάνω διαδικασίας, οι αρμόδιοι λειτουργοί περιορίζονται στις πλείστες περιπτώσεις στην τοποθέτηση επί των χαρτοσήμων μόνο διπλής γραμμής.

Σύσταση: Να ληφθούν μέτρα για πλήρη συμμόρφωση με τις υπό αναφορά κατευθυντήριες οδηγίες τόσο του Τμήματος Φορολογίας, όσο και της Υπηρεσίας μας, προκειμένου αφενός να επιτυγχάνεται ομοιομορφία στη διαδικασία ακύρωσης των χαρτοσήμων από τους διάφορους λειτουργούς του Δικαστηρίου και αφετέρου να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο επαναχρησιμοποίησης των χαρτοσήμων.

5.17 Διατάγματα Κηδεμονίας

Τα Επαρχιακά Δικαστήρια Λεμεσού και Πάφου προβαίνουν στην τήρηση Μητρώου Κηδεμονίας, στα οποία καταχωρίζονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με τα Διατάγματα Κηδεμονίας, όπως ο αριθμός της υπόθεσης, το όνομα του κατηγορουμένου, η περίοδος κηδεμονίας, το είδος της κηδεμονίας (απλή, επιμορφωτικά μαθήματα, εκτέλεση κοινοτικής εργασίας) και η χρονική περίοδος εκτέλεσης του Διατάγματος. Στο εν λόγω μητρώο αναγράφονται όλες οι υποθέσεις που αφορούν στην εκτέλεση Διαταγμάτων Κηδεμονίας, με όρους κοινοτικής εργασίας, προκειμένου να εντοπίζονται, ανά πάσα στιγμή, οι εν λόγω φάκελοι και να διασφαλίζεται η καλύτερη παρακολούθησή τους.

Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας/Αμμοχώστου προβαίνει μόνο στη συμπλήρωση εντύπου, αναφορικά με το που βρίσκεται ο σχετικός φάκελος της κάθε υπόθεσης, χωρίς να τηρείται μια συγκεντρωτική κατάσταση, στην οποία να αναγράφονται οι λεπτομέρειες όλων των υποθέσεων που αφορούν στην εκτέλεση Διαταγμάτων Κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης των διαταγμάτων.

Διαπιστώσαμε ότι, η παρακολούθηση της εκτέλεσης των Διαταγμάτων Κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας, παρακολουθείται από το Γραφείο Ευημερίας και η όποια εξέλιξη καταγράφεται στον εκάστοτε φάκελο της υπόθεσης, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης από τους αρμόδιους λειτουργούς που έχουν υπό την επίβλεψή τους, τους κατηγορούμενους.

Συστάσεις:

α. Να τηρείται σε όλα τα δικαστήρια Μητρώο, στο οποίο να καταγράφονται όλες οι υποθέσεις που αφορούν στην εκτέλεση Διαταγμάτων Κηδεμονίας με όρους κοινοτικής εργασίας.

β. Στο Μητρώο Κηδεμονίας να προστεθεί ακόμη μια στήλη, στην οποία να καταγράφεται πληροφόρηση σχετική με τη λήψη απάντησης/έκθεσης από το Γραφείο Ευημερίας, που να αφορά στην εξέλιξη της εκτέλεσης των Διαταγμάτων Κηδεμονίας, έτσι ώστε ανά πάσα στιγμή να γνωρίζει για ποιες υποθέσεις δεν λήφθηκε απάντηση/έκθεση από το Γραφείο Ευημερίας.

Θεωρούμε ότι τα πιο πάνω θα συντείνουν στην πληρέστερη και συστηματική ενημέρωση των φακέλων, καθώς και στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της εκτέλεσης των σχετικών Διαταγμάτων.

5.18 Κλήσεις μάρτυρα Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας

Στο μητρώο διπλοτύπων κλήσεων μάρτυρα του Ποινικού Δικαστηρίου, κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του Επαρχιακού Δικαστηρίου για το 2016, διαπιστώσαμε ότι αριθμός διπλοτύπων, τα οποία εκδόθηκαν προς τη Νομική Υπηρεσία εδώ και αρκετά χρόνια, παρουσιάζονται ως ανοικτά/σε εκκρεμότητα.

Παρά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος, τα πιο πάνω διπλότυπα εξακολουθούν να παρουσιάζονται σε εκκρεμότητα. Επίσης, παρατηρήσαμε ότι δεν έχει διενεργηθεί καταστροφή διπλοτύπων για μεγάλο χρονικό διάστημα, αν και υπάρχουν αρκετά διπλότυπα στην αποθήκη, για τα οποία έχει παρέλθει η χρονική περίοδος φύλαξής τους.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη το πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας να υποβάλει αίτημα προς την Αρχιπρωτοκολλητή για διαγραφή τους. Παράλληλα, η υπεύθυνη λειτουργός τήρησης του Μητρώου διπλοτύπων, να προβαίνει σε έγκαιρη διερεύνηση των διπλοτύπων που δεν επιστράφηκαν για μεγάλο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να αποφευχθούν παρόμοιες καταστάσεις στο μέλλον.

Επιπλέον, να προωθηθούν οι προνοούμενες διαδικασίες για καταστροφή διπλοτύπων για τα οποία έχει παρέλθει η προκαθορισμένη περίοδος φύλαξης, για αποσυμφόρηση της αποθήκης.

Η Ανώτερη Πρωτοκολλητής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, μας ανέφερε ότι έχει ήδη ετοιμαστεί και υποβληθεί αίτημα προς την Αρχιπρωτοκολλητή για διαγραφή των διπλοτύπων που αναφέρονται στην επιστολή της Υπηρεσίας μας, καθώς επίσης ότι θα δρομολογηθεί η καταστροφή διπλοτύπων, των οποίων παρήλθε η προκαθορισμένη περίοδος φύλαξης.

5.19 Τεκμήρια υποθέσεων Ποινικού Τμήματος Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας

α. Μητρώο τεκμηρίων. Κατόπιν εισήγησής μας, δημιουργήθηκε μητρώο τεκμηρίων του Ποινικού Τμήματος, στο οποίο καταχωρίστηκαν τα τεκμήρια που παραλήφθηκαν μετά τη δημιουργία του Μητρώου, όχι όμως τα τεκμήρια που βρίσκονταν ήδη στις αποθήκες. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις, το μητρώο δεν ήταν ενημερωμένο με την ημερομηνία παραλαβής τεκμηρίων από την Αστυνομία και με την υπογραφή του ατόμου που τα παρέλαβε.

Σύσταση: Να διενεργηθεί απογραφή των τεκμηρίων που βρίσκονται στις αποθήκες και ενημερωθεί σχετικά το μητρώο. Επίσης, στις περιπτώσεις τεκμηρίων που επιστρέφονται στην Αστυνομία, στο μητρώο να καταγράφεται η ημερομηνία παραλαβής τους από την Αστυνομία και η υπογραφή του ατόμου που τα παρέλαβε.

β. Αποθήκες τεκμηρίων. Διαπιστώσαμε και πάλι ότι στις αποθήκες τεκμηρίων φυλάσσονται τεκμήρια, τα οποία θα έπρεπε να είχαν επιστραφεί, καθότι αφορούν σε υποθέσεις οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί.

Σύσταση: Τα τεκμήρια να τακτοποιηθούν κατάλληλα και να καταβληθούν προσπάθειες για επιστροφή όσων αφορούν σε υποθέσεις που έχουν ολοκληρωθεί, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Δικαστηρίου.

5.20 Λογαριασμός Καταθέσεων (Εντάλματα Χρηματικών Ποινών) Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας

Στον πιο πάνω λογαριασμό καταχωρίζονται προσωρινά εισπράξεις από εκδόσεις ενταλμάτων, μέχρι να πληρωθούν στους δικαιούχους. Όπως προκύπτει, στον λογαριασμό παραμένουν υπόλοιπα, για χρονικό διάστημα πέραν των πέντε χρόνων, τα οποία, όπως μας αναφέρθηκε, αφορούν σε άτομα που δεν εντοπίστηκαν ή δεν ανταποκρίθηκαν. Σύμφωνα με τη Δημοσιονομική και Λογιστική Οδηγία αρ. 157, καταθέσεις που παραμένουν αζήτητες για περίοδο πέντε χρόνων πρέπει να μεταφέρονται στα έσοδα, ύστερα από έγκριση του Γενικού Λογιστηρίου.

Σύσταση: Συμμόρφωση με την πιο πάνω Οδηγία.

5.21 Έκδοση ποινικών ενταλμάτων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού

Οι Δικαστές του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού σταμάτησαν να υπογράφουν Διατάγματα για έκδοση ενταλμάτων τύπου Δ24, μετά από απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, ημερ. 18.11.2011, για ακύρωση εντάλματος τύπου Δ24 «Ένταλμα φυλάκισης για την είσπραξη χρηματικής ποινής», που αφορούσε σε διατροφή, για τον λόγο ότι το ένταλμα εκδόθηκε χωρίς να δοθεί στον οφειλέτη η δυνατότητα να ακουστεί ενώπιον του Δικαστηρίου.

Παρόλο που με την τροποποίηση του περί Ποινικού Δικονομίας Νόμου (21(Ι)/2012), το θέμα των ενταλμάτων διατροφής έχει ρυθμιστεί από τους πλείστους Δικαστές, ωστόσο εξακολουθεί να εκκρεμεί η υπογραφή Διαταγμάτων, για την έκδοση ενταλμάτων τύπου Δ24 σε 285 ποινικές υποθέσεις, από συγκεκριμένο Δικαστή, με αποτέλεσμα οι δικαιούχοι να μην μπορούν να εισπράξουν τα οφειλόμενα σε αυτούς ποσά, που ανέρχονται συνολικά σε €145.145.

Το θέμα αφορά στις αρμοδιότητες του Ανώτατου Δικαστηρίου, το οποίο, όπως έχουμε πληροφορηθεί, προέβη σε συστάσεις προς τον συγκεκριμένο Δικαστή, ο οποίος ωστόσο εξακολουθεί να αρνείται να προβεί στην υπογραφή των σχετικών Διαταγμάτων. Ως αποτέλεσμα, τα εν λόγω ποινικά εντάλματα παραμένουν ακόμη στην αποθήκη του Δικαστηρίου Λεμεσού ανεκτέλεστα, με υπαρκτό τον κίνδυνο παραγραφής των οφειλών.

5.22 Μητρώο ενταλμάτων πληρωμής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού και Πάφου

Παρατηρήσαμε ότι, στο Μητρώο Ενταλμάτων Πληρωμής, που τηρείται στα Επαρχιακά Δικαστήρια της Λεμεσού και της Πάφου, δεν καταγράφεται η ημερομηνία έκδοσης του Εντάλματος, αλλά η ημερομηνία καταχώρισής του από το αρμόδιο άτομο του Δικαστηρίου στο εν λόγω Μητρώο.

Σύσταση: Στο Μητρώο Ενταλμάτων να προστεθεί στήλη, στην οποία να καταχωρίζεται η ημερομηνία έκδοσής του για να μπορούν να εξάγονται συμπεράσματα σχετικά με τον χρόνο στον οποίο μεσολάβησε από την ημέρα έκδοσης μέχρι την ημερομηνία εκτέλεσης.

5.23 Αποδείξεις είσπραξης Δικαστικών Επιδοτών του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού και Πάφου

α. Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού. Από έλεγχο των εισπράξεων, παρατηρήσαμε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αποδείξεις είσπραξης (Γ.Λ. 102), οι οποίες εκδίδονται από τους Δικαστικούς Επιδότες, δεν συμπληρώνονται με όλα τα απαραίτητα στοιχεία. Συγκεκριμένα, στο κάτω μέρος του εν λόγω εντύπου (Για επίσημη Χρήση), δεν καταγράφονται τα στοιχεία της κατάθεσης των εισπράξεων στον Ταμία (Εντυπο Γ.Λ. 18), όπως ο αριθμός της ταμειακής πράξης, η ημερομηνία και το ποσό κατάθεσης, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται η διενέργεια του ενδεδειγμένου ελέγχου. Επίσης, δεν αναφέρεται ο αύξων αριθμός καταχώρισης της απόδειξης είσπραξης Γ.Λ. 102 στο Βιβλίο Δικαστικού Επιδότη (Δ.52).

Σύσταση: Να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ορθή συμπλήρωση των αποδείξεων είσπραξης Γ.Λ. 102 από το σύνολο των Δικαστικών Επιδοτών.

β. Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου. Στα βιβλία εισπράξεων (Δ.52) των επιδοτών καταγράφονται όλα τα προς εκτέλεση εντάλματα που χρεώνονται στον κάθε επιδότη, καθώς και το ποσό που

εισπράχθηκε, για όσα εντάλματα έχουν εκτελεστεί. Από τον έλεγχο των πιο πάνω βιβλίων διαπιστώσαμε ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αποδείξεις εισπραξης που εκδόθηκαν αφορούν σε ποσά διαφορετικά του οφειλόμενου ποσού που καταγράφεται στο Βιβλίο Είσπραξης. Συγκεκριμένα, σε δύο περιπτώσεις παρατηρήσαμε ότι, στο Βιβλίο Είσπραξης (Δ52-«Bailiff Writ Book») στις καταχωρίσεις με αύξοντα αριθμό 16/2018 και 38/2017 (οι οποίες αφορούν στον ίδιο Δικαστικό επιδότη), καταγράφεται στη στήλη «αποτέλεσμα» ότι το ένταλμα αποσύρθηκε ως εξοφληθέν ή αποσύρθηκε μετά από κατάσχεση, αντίστοιχα. Ωστόσο, στο πλαίσιο ελέγχου των αποδείξεων εισπραξης (ΓΛ102), διαπιστώσαμε ότι υπήρχε εισπραξη ποσού για δημοσιεύσεις που αφορούσε στα εν λόγω εντάλματα, για το οποίο δεν ενημερώθηκε σχετικά το Μητρώο Ενταλμάτων Επιδότη (Ποσό εισπραξης, Αρ. Απόδειξης εισπραξης και ημερομηνία εισπραξης).

Σύσταση: Να δοθούν οδηγίες για ενημέρωση των βιβλίων εισπραξης με όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ώστε τα χρήματα που εισπράττονται, βάσει των αποδείξεων, να συνάδουν/συμφιλιώνονται με τις καταχωρίσεις στο βιβλίο.

5.24 Τερματισμός άδειας χρήσης του κυλικείου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου

Το κυλικείο του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου ενοικιάστηκε, κατόπιν διαγωνισμού, για την περίοδο 1.3.2014 μέχρι 28.2.2017, έναντι μηνιαίου μισθώματος €4.000, πλέον €190,40 για κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος και €47,60 για κατανάλωση νερού.

Ο συμβασιούχος εγκατάλειψε το κυλικείο την 1.7.2015, ενώ όφειλε ενοίκια ύψους €21.090 για την περίοδο 1.2.2015 μέχρι 30.6.2015. Σημειώνουμε ότι ο συμβασιούχος έχει καταθέσει στο Ανώτατο Δικαστήριο ποσό ύψους €8.000 ως εγγύηση πιστής εκτέλεσης του συμβολαίου. Το Δικαστήριο, με επιστολή του, ημερ. 16.10.2014 και αριθμό υπενθυμητικών επιστολών, με τελευταία στις 4.5.2017, αποτάθηκε στον Γενικό Εισαγγελέα, έτσι ώστε να προχωρήσει με νομικά μέτρα, τόσο για την κατάσχεση του ποσού που είναι κατατεθειμένο σε λογαριασμό της Κυβέρνησης, όσο και τη λήψη μέτρων για ανάκτηση των οφειλόμενων ενοικίων.

Όπως ενημερωθήκαμε από τον Πρωτοκολλητή Α' του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου, ο Γενικός Εισαγγελέας προχώρησε σε καταχώριση αγωγής εναντίον του συμβασιούχου, με αριθμό 902/17. Επίσης, μας πληροφόρησε ότι, κατόπιν οδηγιών που δόθηκαν από τη Νομική Υπηρεσία, η εν λόγω εγγυητική έχει κατασχεθεί.

5.25 Τερματισμός άδειας χρήσης του κυλικείου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού

Η συμφωνία για άδεια χρήσης του κυλικείου των Δικαστηρίων Λεμεσού υπογράφηκε στις 18.12.2014, μεταξύ του Πρωτοκολλητή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού και του ενοικιαστή. Η διάρκεια της άδειας είχε καθοριστεί στα τρία χρόνια, από 1.1.2015-31.12.2017, ενώ το ενοίκιο ανερχόταν στα €6.579 μηνιαίως, καταβλητέο προκαταβολικά στην αρχή κάθε μήνα.

Από τον Αύγουστο του 2016, ο ενοικιαστής σταμάτησε την καταβολή του ενοικίου, αφού, σύμφωνα με ισχυρισμούς που αναφέρονται σε επιστολή του, ημερ. 22.8.2016, προς το Υπουργείο Οικονομικών, η

εκμετάλλευση του κυλικείου έχει καταστεί εντελώς ασύμφορη, λόγω της μη επαρκούς χρήσης του, τόσο από το προσωπικό όσο και από τους δικηγόρους.

Μετά από επανειλημμένες προειδοποιήσεις, ο Πρωτοκολλητής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού προχώρησε σε κατάσχεση της εγγυητικής ύψους €13.158, ενώ με επιστολή του, ημερ. 30.9.2016, ενημέρωσε τον ενοικιαστή για τον τερματισμό της συμφωνίας, λόγω παραβίασης των όρων της και ζήτησε όπως το κυλικείο παραδοθεί μέχρι την 1.11.2016. Λόγω μη αποχώρησης του ενοικιαστή από το κυλικείο, ο Γενικός Εισαγγελέας προχώρησε σε καταχώριση αγωγής εναντίον του, με αριθμό 3750/16.

Επισημαίνουμε ότι το συνολικό ύψος του ποσού, που διεκδικεί η Δημοκρατία με την πιο πάνω αγωγή, ανέρχεται στις €111.843. Ποσό ύψους €32.895 αντιπροσωπεύει καθυστερημένα ενοίκια για την περίοδο 1.8.2016–31.12.2016 και ποσό ύψους €78.948 αντιπροσωπεύει διεκδικούμενη αποζημίωση για παράνομη επέμβαση, παραβίαση όρων της Άδειας Χρήσης και Εκμετάλλευση του κυλικείου για την περίοδο 1.1.2017–31.12.2017.

Σύσταση: Ζητήσαμε όπως τηρούμαστε ενήμεροι ως προς τις εξελίξεις.

Όπως μάς ανέφερε ο Ανώτερος Πρωτοκολλητής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, η υπόθεση έχει οριστεί για ακρόαση ενώπιον του Δικαστηρίου.

5.26 Άδεια χρήσης κυλικείου Ανώτατου και Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας

Στις 10.4.2017, υπογράφηκε νέα σύμβαση για την παραχώρηση άδειας χρήσης των πιο πάνω κυλικείων, για την περίοδο 1.5.2017 μέχρι 30.4.2020, για συνολικό ποσό ύψους €180.000 (€5.000 τον μήνα). Παράλληλα, ζητήθηκε από την προηγούμενη διαχειρίστρια του κυλικείου, όπως παραδώσει ελεύθερη κατοχή και χρήση του κυλικείου κατά την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου της στις 30.4.2017, η οποία, ωστόσο, κατέθεσε προσφυγή στο Διοικητικό Δικαστήριο εναντίον της πιο πάνω απόφασης. Έκτοτε, συνεχίζει να εκμεταλλεύεται τα υπό αναφορά κυλικεία, χωρίς να καταβάλλει οποιοδήποτε ποσό για ενοίκιο και για το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος και της υδατοπρομήθειας που καταναλώνει.

Στις 2.5.2017, η Δικαστική Υπηρεσία ζήτησε καθοδήγηση από τη Νομική Υπηρεσία, σχετικά με το θέμα της καταβολής ενοικίων από πρόσωπο το οποίο εκμεταλλεύεται το κυλικείο χωρίς συμβόλαιο, καθώς επίσης και το θέμα κατανάλωσης ρεύματος και νερού. Σε απαντητική επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας, ημερ. 31.5.2017, αναφέρεται ότι, ενόψει της εκκρεμοδικίας που υπάρχει, τα ερωτήματα δεν μπορούν να απαντηθούν. Με την απόρριψη της προσφυγής στις 23.11.2018, η Δικαστική Υπηρεσία ζήτησε εκ νέου καθοδήγηση, χωρίς, μέχρι την ημερομηνία του συγκεκριμένου ελέγχου μας, τον Νοέμβριο του 2020, να λάβει ουσιαστική ενημέρωση, παρά τις υπενθυμίσεις που στάλθηκαν στις 5.6.2020 και 10.9.2020.

Με βάση το αναθεωρημένο ποσό ενοικίου που θα ίσχυε, βάσει της νέας σύμβασης από 1.5.2017, τα απολεσθέντα έσοδα για τη Δημοκρατία, μέχρι τον Νοέμβριο του 2020, υπολογίζονται στις €215.000.

Σύσταση: Το Δικαστήριο, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, να προβούν, το συντομότερο δυνατόν, στις δέουσες ενέργειες για αντιμετώπιση του προβλήματος.

Όπως μάς πληροφόρησε η Ανώτερη Πρωτοκολλητής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας,

ζητήθηκε από τη Νομική Υπηρεσία με επιστολή, ημερ. 5.1.2021, επικαιροποιημένη κατάσταση οφειλών/ενοικίων, λογαριασμού υδατοπρομήθειας και ηλεκτρικού ρεύματος, προς τον σκοπό ετοιμασίας καταχώρισης αγωγής, όπως αναφερόταν σε αυτή. Τα στοιχεία διαβιβάστηκαν στην Νομική Υπηρεσία με επιστολή, ημερ. 29.1.2021 και αναμένονται οι περαιτέρω ενέργειές της.

5.27 Προσέλευση/αποχώρηση Λειτουργού του Γενικού Λογιστηρίου στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου

Λειτουργός του Γενικού Λογιστηρίου, που ήταν τοποθετημένη στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, εξυπηρετούσε εδώ και αρκετά χρόνια και άλλα Τμήματα της Επαρχίας Πάφου. Σύμφωνα με επιστολή της Γενικής Λογίστριας, ημερ. 23.11.2016, η εν λόγω Λειτουργός ανέλαβε καθήκοντα στα λογιστήρια της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πάφου, του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου και του Επαρχιακού Γραφείου Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων Πάφου, χωρίς όμως να καθοριστούν οι ώρες ή οι μέρες που θα απασχολείται σε κάθε Υπηρεσία.

Στο πλαίσιο ελέγχου της Υπηρεσίας μας, πληροφορηθήκαμε ότι η πιο πάνω λειτουργός, παρά τις υποδείξεις που της είχαν γίνει σχετικά με την προσέλευσή της στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, δεν συμμορφώθηκε και εξακολουθούσε να προσέρχεται σε ακαθόριστες και μη επαρκείς ώρες και μέρες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αρκετά προβλήματα στην ομαλή λειτουργία του Λογιστηρίου του Δικαστηρίου, όπως αυτά αριθμούνται πιο κάτω:

- α.** Καθυστέρηση πληρωμών (διατροφές, έξοδα δικηγόρων, πληρωμή τιμολογίων), με αποτέλεσμα να λαμβάνονται παράπονα από το κοινό και τους δικηγόρους.
- β.** Αρκετοί φάκελοι υποθέσεων παραμένουν στοιβαγμένοι στο λογιστήριο, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η λειτουργία των πρωτοκολλητείων.
- γ.** Καθυστέρηση στην επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν και τα οποία αφορούν στη λειτουργία του λογιστηρίου.
- δ.** Δεν μπορεί να γίνει σωστός συντονισμός των εργασιών του λογιστηρίου.

Η μη στελέχωση με κατάλληλο και μόνιμο προσωπικό, που θα εκτελεί χρέη υπεύθυνου του Λογιστηρίου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου, έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία σοβαρών προβλημάτων στην εύρυθμη λειτουργία των διαφόρων εργασιών του.

Επισημαίνουμε ότι, ο καθορισμός των καθηκόντων των Λειτουργών του Γενικού Λογιστηρίου, αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, μέσω του οποίου τοποθετούνται οι εν λόγω Λειτουργοί στις διάφορες θέσεις της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Σύσταση: Τόσο το Γενικό Λογιστήριο, όσο και το Ανώτατο Δικαστήριο να μεριμνήσουν για την επίλυση του θέματος το συντομότερο δυνατό.

Όπως μας ανέφερε ο Πρωτοκολλητής Α του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου, η συγκεκριμένη λειτουργός, για την οποία αναφέρεται η σχετική αλληλογραφία, έχει τοποθετηθεί σε άλλα Τμήματα. Αν και υπήρξε αλλαγή Λογιστικού Λειτουργού, τα λειτουργικά προβλήματα που αναφέρονται πιο πάνω εξακολουθούν να υφίστανται. Το Δικαστήριο έχει στείλει αρκετές επιστολές, για επίλυση του

προβλήματος της μη ορθής στελέχωσης του Λογιστηρίου του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου με Λογιστικό Λειτουργό ή βοηθό Λογιστικό Λειτουργό.

6. Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η Υπηρεσία μας, στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2019 και το 2020, επέλεξε για έλεγχο, με βάση συγκεκριμένη μεθοδολογία, συνολικά 14 συναλλαγές, καθώς επίσης εννέα περιπτώσεις μισθοδοσίας, που αφορούσαν στη Δικαστική Υπηρεσία.

Τα ευρήματα από τον πιο πάνω έλεγχο, παρατίθενται πιο κάτω.

6.1 Αρχείο υποθέσεων Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας

Προς επιβεβαίωση της ορθότητας ποσών για τα οποία εκδόθηκε ένταλμα από το Δικαστήριο και εισπράχθηκαν εντός του 2019, ζητήθηκαν οι σχετικές αποφάσεις των Δικαστών, χωρίς όμως, σε αρκετές περιπτώσεις, να καταστεί δυνατό να εντοπιστούν, εφόσον οι σχετικοί φάκελοι βρίσκονται σε αποθήκη/αρχείο, που εξακολουθεί να βρίσκεται σε πολύ άσχημη κατάσταση. Ειδικότερα, από επιτόπιο έλεγχο διαπιστώσαμε ότι πολλοί φάκελοι υποθέσεων είναι τοποθετημένοι σε στοίβες στο πάτωμα των διαδρόμων της αποθήκης μεταξύ των ραφιών, με κίνδυνο να καταστραφούν.

Κατά την άποψή μας, ο χώρος της αποθήκης είναι ακατάλληλος και δεν πληροί τους απαιτούμενες κανόνες ασφάλειας και υγείας. Συγκεκριμένα, δεν διαθέτει σύστημα κλιματισμού και μεγάλος αριθμός φακέλων και άλλα αντικείμενα βρίσκονται τοποθετημένα σε σκάλα που οδηγεί σε έξοδο κινδύνου, γεγονός που καθιστά δύσκολη τη χρήση της σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Επίσης, φάκελοι εξακολουθούν να φυλάσσονται στα τέσσερα εμπορευματοκιβώτια, τα οποία βρίσκονται πέριξ του χώρου των δικαστηρίων, στα οποία επίσης οι συνθήκες ασφάλειας, φύλαξης και διαχείρισής τους είναι ακατάλληλες.

Λόγω της πιο πάνω κατάστασης, δεν κατέστη δυνατό, σε ορισμένες περιπτώσεις, να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των ποσών που εισπράχθηκαν, καθώς και η ορθότητα του διαχωρισμού των ποσών σε πρόστιμα και δαπάνες ποινικών διώξεων.

Επίσης, εντοπίσαμε περιπτώσεις όπου οι φάκελοι υποθέσεων καταστράφηκαν, λόγω παρόδου της απαιτούμενης ελάχιστης περιόδου φύλαξης, παρόλο που η επιβληθείσα ποινή δεν έχει ακόμη εισπραχθεί πλήρως.

Σύσταση: Η εικόνα της αποθήκης/αρχείου είναι ανεπίτρεπτη και θα πρέπει να προωθηθούν, το συντομότερο, μέτρα για διευθέτηση του θέματος. Για την ορθή αρχειοθέτηση και φύλαξη των φακέλων, να οριστεί άτομο το οποίο να έχει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του χώρου.

Όπως μας πληροφόρησε η Αρχιπρωτοκολλητής, η κατάσταση της αποθήκης στο υπόγειο του κτηρίου 4 του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ήταν πράγματι τραγική, λόγω έλλειψης αποθηκαρίου για τέσσερα τουλάχιστον χρόνια. Μετά την πρόσληψη αχθοφόρων/κλητήρων, εργατών/αποθήκης και ενίσχυσης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με αυτό το προσωπικό, έγιναν και γίνονται τεράστιες προσπάθειες ταξινόμησης υποθέσεων στα πλαίσια του εφικτού. Επιπρόσθετα, τοποθετήθηκαν σε κάποιο μέρος της αποθήκης χειροκίνητα ράφια, γεγονός το οποίο βοήθησε σε κάποιο βαθμό στο συγύρισμα ποινικών υποθέσεων. Όπως μας έχει αναφερθεί, χρειάζεται ακόμη

αρκετή δουλειά και οι προσπάθειες ταξινόμησης των φακέλων συνεχίζονται και θα συνεχιστούν μέχρι να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Παράλληλα, θα προχωρήσει και η διαδικασία καταστροφής φακέλων υποθέσεων για να εξοικονομηθεί πρόσθετος χώρος.

Όσον αφορά στο σύστημα κλιματισμού, τοποθετήθηκαν κλιματιστικά σε χώρους της αποθήκης, όπου αυτό ήταν εφικτό.

6.2 Καθυστερημένα Έσοδα

Στις 31.12.2019, τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Δικαστηρίων, τα οποία αφορούσαν σε πρόστιμα που επιβάλλονται από τα Δικαστήρια και σε έσοδα από επιδικασθέντα έξοδα, για τα οποία εκδόθηκαν εντάλματα ποινικών υποθέσεων, τα οποία παραμένουν ανεκτέλεστα, ανέρχονταν σε €52.792.913, σε σύγκριση με €50.988.357 στις 31.12.2018, σημειώνοντας αύξηση 3,5% .

α. Είσπραξη καθυστερημένων εσόδων. Από δειγματοληπτικό έλεγχο 28 περιπτώσεων καθυστερημένων εσόδων των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λάρνακας και Λεμεσού, προέκυψε ότι, στις πλείστες περιπτώσεις, η πιθανότητα είσπραξής τους είναι απομακρυσμένη. Συγκεκριμένα:

- ♦ Πέντε εντάλματα, είτε δεν ήταν καταχωρισμένα στο μηχανογραφικό σύστημα της Αστυνομίας, είτε δεν ήταν γνωστός ο αριθμός ταυτότητας του οφειλέτη.

- ♦ Επτά εντάλματα αφορούν σε εταιρείες, οι οποίες, σύμφωνα με την Αστυνομία, αρνούνται να πληρώσουν.

- ♦ Δώδεκα εντάλματα αφορούν σε εταιρείες, οι οποίες διαλύθηκαν ή είναι υπό εκκαθάριση.

Σχετική με το θέμα είναι και η Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας με αρ. ENT/01/2021 και ημερ. δημοσίευσης 18.10.2021, που αφορά στον διαχειριστικό έλεγχο που διεξήγαγε η Υπηρεσία μας στα εντάλματα προστίμου. Η διαχρονική συσσώρευση μεγάλου αριθμού ανεκτέλεστων ενταλμάτων έχει απασχολήσει την Υπηρεσία μας επανειλημμένα, λόγω του ότι αφενός, σημαντικά ανείσπρακτα ποσά αφορούν σε οφειλές προς το ευρύτερο δημόσιο και αφετέρου η μη εκτέλεσή τους συνεπάγεται τη μη απονομή δικαιοσύνης, αφού αυτά αφορούν σε ποινές που επιβλήθηκαν από το Δικαστήριο.

β. Εκθέσεις καθυστερημένων εσόδων. Οι εκθέσεις καθυστερημένων εσόδων δεν ετοιμάζονται σύμφωνα με την εγκύκλιο 1733, ημερ. 4.12.2014, του Γενικού Λογιστηρίου. Συγκεκριμένα, στις καθυστερήσεις προηγούμενων περιόδων συμπεριλήφθηκαν τα υπόλοιπα των οφειλών όλων των ετών, μετά από τυχόν εισπράξεις που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και οι οφειλές που δημιουργήθηκαν κατά την τρέχουσα περίοδο. Ως αποτέλεσμα, οι καταστάσεις δεν παρουσιάζουν αναλυτικά, όπως προβλέπεται, το αρχικό υπόλοιπο των καθυστερημένων εσόδων την 1.1.2019, τις εισπράξεις της τρέχουσας περιόδου, καθώς και τις οφειλές που προέκυψαν κατά το τρέχον έτος, παρά μόνο το τελικό υπόλοιπο των καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.2019.

Λόγω των πιο πάνω, το υπόλοιπο που παρουσιάζεται στη στήλη «Καθυστερήσεις προηγούμενων περιόδων» δεν συνάδει με αυτό που παρουσιαζόταν στη σχετική κατάσταση του προηγούμενου έτους 2018.

Σύσταση: Οι εκθέσεις καθυστερημένων εσόδων να τύχουν των απαραίτητων διορθώσεων, ώστε να συνάδουν με τις πρόνοιες της πιο πάνω εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς ανέφερε ότι, οι εκθέσεις καθυστερημένων εσόδων της Δικαστικής Υπηρεσίας, μέχρι και την 31.12.2018, υποβάλλονταν στο Γενικό Λογιστήριο με τη μορφή αρχείου excel. Μετά από οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου, λόγω και της μετάβασης στη βάση δεδουλευμένων, ζητήθηκε όπως η πληροφόρηση που υπήρχε στα αρχεία excel, μεταφερθεί στο έντυπο Γ.Λ. 20. Εξαιτίας των ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων που τέθηκαν και του μεγάλου όγκου εργασίας, καθώς και της έλλειψης προσωπικού, παρουσιάστηκε στην υπό αναφορά κατάσταση μόνο το υπόλοιπο των καθυστερημένων εσόδων κατά την 31.12.2019. Κατά την υποβολή του Γ.Λ. 20, είχαν αποσταλεί στο Γενικό Λογιστήριο και τα αρχεία excel, όπως είχαν ετοιμαστεί από τα Επαρχιακά Δικαστήρια. Στα αρχεία αυτά, όσον αφορά στα Επαρχιακά Δικαστήρια Λεμεσού και Πάφου, φαίνονται αναλυτικά τόσο το αρχικό υπόλοιπο, όσο και οι εισπράξεις για κάθε ένταλμα ξεχωριστά, καθώς και το υπόλοιπο κατά την 31.12.2019. Όλα τα Δικαστήρια έχουν συμμορφωθεί και οι εκθέσεις καθυστερημένων εσόδων κατά την 31.12.2020, θα ετοιμαστούν σύμφωνα με την εγκύκλιο 1733 του Γενικού Λογιστηρίου.

γ. Διαγραφές μη εισπράξιμων οφειλών. Δεν διενεργήθηκαν οποιεσδήποτε διαγραφές μη εισπράξιμων οφειλών εντός του έτους, παρόλο που στην κατάσταση καθυστερημένων εσόδων περιλαμβάνονται εντάλματα εταιρειών που έχουν διαλυθεί και ατόμων που πιθανόν να έχουν αποβιώσει.

Σύσταση: Να προωθηθούν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες για είσπραξη των οφειλών και όπου αυτό είναι αδύνατο, να προωθηθούν ενέργειες για διαγραφή τους, αφού πρώτα εξασφαλισθεί η απαραίτητη έγκριση της Τεχνικής Επιτροπής Διαγραφής Μη Εισπράξιμων Δημόσιων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών.

6.3 Μητρώα Ποινικών Υποθέσεων

Διαπιστώσαμε ελλείψεις στον τρόπο τήρησης του Μητρώου Ποινικών Υποθέσεων των Επαρχιακών Δικαστηρίων. Συγκεκριμένα, από δειγματοληπτικό έλεγχο προέκυψε ότι, στις περιπτώσεις όπου η ποινή εισπράττεται από το Δικαστήριο με δόσεις, δεν αναγράφονται όλα τα ποσά και οι αριθμοί των αποδείξεων είσπραξης στο Μητρώο, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό ποιες ποινές δεν έχουν εισπραχθεί ακόμη και το ποσό που εκκρεμεί προς εξόφλησή τους.

Επίσης, επισημάναμε ότι, σε όλα τα Επαρχιακά Δικαστήρια, στις περιπτώσεις όπου εκδίδεται ένταλμα για την είσπραξη της ποινής, τα μητρώα δεν παρέχουν οποιαδήποτε ενημέρωση σχετικά με την είσπραξή του.

Σύσταση: Να δίδεται μεγαλύτερη προσοχή στην ορθή τήρηση του Μητρώου Ποινικών Υποθέσεων με όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες, οι οποίες να δίδουν ορθή και ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με την εξέλιξη της κάθε υπόθεσης.

Η Αρχιπρωτοκολλητής μάς πληροφόρησε ότι γίνονται προσπάθειες για υλοποίηση των εισηγήσεών μας και ήδη κάποια Δικαστήρια έχουν συμμορφωθεί, επισημαίνοντας τα προβλήματα που προκύπτουν από την έλλειψη μηχανογράφησης και την υποστελέχωση των Δικαστηρίων.

6.4 Εκτελεσμένα εντάλματα που επιστράφηκαν στο Δικαστήριο

Τα εντάλματα που επιστρέφονται στο Δικαστήριο ως εκτελεσμένα, μαζί με τις αποδείξεις είσπραξης τους, δεν αρχειοθετούνται στον φάκελο της σχετικής υπόθεσης, αλλά φυλάσσονται σε χαρτοκιβώτια στην αποθήκη, χωρίς να αριθμούνται ή να φέρουν οποιαδήποτε άλλη ένδειξη, η οποία να καταγράφεται στο Μητρώο Ενταλμάτων, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η ανεύρεσή τους.

Σύσταση: Να δοθούν οδηγίες, ώστε τα εκτελεσμένα εντάλματα και οι αποδείξεις είσπραξης είτε να αρχειοθετούνται στους φακέλους των σχετικών υποθέσεων, είτε να φυλάσσονται/ταξινομούνται με τρόπο που να καθιστά εφικτή την ανεύρεσή τους.

6.5 Επιβολή αρνητικού επιτοκίου από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Στο πλαίσιο του ελέγχου των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, περιλήφθηκε στο τυχαίο δείγμα που επιλέχθηκε για έλεγχο, εγγραφή της Δικαστικής Υπηρεσίας, που αφορά σε χρέωση αρνητικού επιτοκίου από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), ύψους €960.773.

Από διερεύνηση του θέματος, διαπιστώσαμε ότι, η εν λόγω εγγραφή αφορά σε μέρος χρέωσης διορθωτικού δελτίου, συνολικού ποσού ύψους €2.421.615, σε σχέση με αρνητικό επιτόκιο που χρεώθηκε από την ΚΤΚ, για δύο υποθέσεις, μία του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού και μια του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας. Και στις δύο περιπτώσεις, τα Δικαστήρια, στο πλαίσιο εκδίκασης αστικών αγωγών μεταξύ νομικών προσώπων, διέταξαν τη μεταφορά ποσών, ύψους \$251.000.000 και \$133.800.000, αντίστοιχα, σε λογαριασμό στο όνομα του Πρωτοκολλητή, ως εγγύηση, μέχρι την ολοκλήρωση της δικαστικής διαδικασίας και/ή την έκδοση νεότερης διαταγής του Δικαστηρίου.

Τα χρήματα αυτά, τα οποία δεν ανήκουν στη Δημοκρατία, κατατέθηκαν στο όνομα του Πρωτοκολλητή, ως καταπιστευματοδόχου, στη βάση απόφασης του Δικαστηρίου, στην ΚΤΚ. Επί των ποσών αυτών, η ΚΤΚ επέβαλε στο τέλος του 2019 αρνητικό επιτόκιο συνολικού ύψους €2.421.615.

Ως αποτέλεσμα, η Κυπριακή Δημοκρατία επρόκειτο να υποστεί ένα πολύ σημαντικό κόστος, σε σχέση με καταθέσεις που στην ουσία δεν της ανήκουν.

Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα ζητήσαμε ενημέρωση, σχετικά με το σύνολο των τόκων που έχουν επιβληθεί, στη βάση αρνητικού επιτοκίου, στη Δημοκρατία, είτε από την ΚΤΚ, είτε από εμπορικές τράπεζες και για τα ποσά στα οποία έχει επιβληθεί αρνητικό επιτόκιο και αφορούν σε χρηματικά διαθέσιμα της Δημοκρατίας, καθώς και σε αντίστοιχα ποσά καταθέσεων/εγγυήσεων, που ναι μεν βρίσκονται στην κατοχή της Δημοκρατίας, αλλά δεν της ανήκουν, ούτε μπορεί να τα χρησιμοποιήσει.

Σύσταση: Για ποσά που προκύπτουν από εγγυήσεις που επιβάλλονται στο πλαίσιο δικαστικών αποφάσεων, να εξεταστεί το ενδεχόμενο συζήτησης του θέματος μεταξύ του Γενικού Λογιστηρίου και της Δικαστικής Υπηρεσίας και, αν ενδείκνυται, να ξεκαθαριστεί ότι το σχετικό κόστος θα βαρύνει τους διάδικους.

Το Υπουργείο Οικονομικών μάς πληροφόρησε ότι, τα αρνητικά καταθετικά επιτόκια στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου είναι απόρροια των βασικών αρνητικών καταθετικών επιτοκίων, όπως ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Αρμόδιο για χρεώσεις από τόκους που έχουν επιβληθεί

στη Δημοκρατία, καθώς και για ποσά τα οποία είναι κατατεθειμένα σε κυβερνητικούς λογαριασμούς αλλά δεν ανήκουν στην Δημοκρατία, είναι το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας.

Όσον αφορά στα ποσά που κατατίθενται στην Κεντρική Τράπεζα μετά από δικαστική απόφαση, ως εγγύηση μέχρι την ολοκλήρωση της εκδίκασης υποθέσεων μεταξύ τρίτων προσώπων, με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του δημοσίου από αρνητικούς τόκους, μας ενημέρωσε ότι το Υπουργείο Οικονομικών είχε προωθήσει το θέμα στη Νομική Υπηρεσία και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης, για διερεύνηση ως προς τις επιλογές χειρισμού.

Επισημαίνουμε ότι, μετά την πιο πάνω σύσταση της Υπηρεσίας μας, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, με το διάταγμά του, ημερ. 16.12.2020, για επιστροφή του ποσού της εγγύησης στην ενάγουσα, διέταξε όπως οποιαδήποτε έξοδα και/ή χρεωστικοί τόκοι προκύψουν συνέπεια επιβολής αρνητικού επιτοκίου, τότε ο Πρωτοκολλητής και/ή Κυπριακή Δημοκρατία θα μεταφέρουν στον εκάστοτε τραπεζικό λογαριασμό, προς όφελος του διάδικου, το εναπομείναν ποσό που κρατείται για σκοπούς της αγωγής.

7. Γενικά συμπεράσματα

Με βάση τα επιμέρους ευρήματα του οικονομικού ελέγχου, καθώς και του ελέγχου συμμόρφωσης καταλήγουμε στα πιο κάτω γενικά συμπεράσματα:

- α.** Διαπιστώσαμε αδυναμίες ως προς τη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των σχετικών Νόμων και Κανονισμών.
- β.** Παρατηρήσαμε καθυστερήσεις στην υλοποίηση διαφόρων έργων, στην έγκαιρη διάγνωση αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων διαδίκων, καθώς και στην έγκαιρη έκδοση αποφάσεων Δικαστηρίων.
- γ.** Εντοπίσαμε την ανάγκη αναθεώρησης των δικαστικών τελών και εκσυγχρονισμού του τρόπου είσπραξής τους.

8. Γενικές συστάσεις

Τα επιμέρους ευρήματα που προέκυψαν αφορούσαν, στην πλειοψηφία τους, σε ελλείψεις στην εφαρμογή θεσπισμένων διαδικασιών και σε ορισμένες περιπτώσεις σε αδυναμίες στον σχεδιασμό και εφαρμογή των απαιτούμενων διαδικασιών. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να θεσπιστεί ένα αξιόπιστο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το οποίο να διασφαλίζει την τήρηση των σχετικών διαδικασιών και υλοποίηση των συστάσεων της Υπηρεσίας μας, στο πλαίσιο των αρχών της χρηστής διοίκησης. Συναφώς αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 80(1) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, κάθε οικονομικός φορέας προβαίνει στις απαραίτητες διευθετήσεις για εφαρμογή και λειτουργία συστήματος εσωτερικού ελέγχου για τις δραστηριότητες που είναι υπό την ευθύνη του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συνολικός αριθμός των πολιτικών αγωγών που εκκρεμούσαν, καταχωρίστηκαν και εκδικάστηκαν ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων τα τρία τελευταία έτη:

Έτος	Εκκρεμείς αγωγές κατά την αρχή του χρόνου	Αγωγές που καταχωρίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Αγωγές που εκδικάστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Εκκρεμείς αγωγές κατά το τέλος του χρόνου
Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας:				
2017	16.766	4.796	5.603	15.959
2018	15.959	4.062	4.818	15.203
2019	15.203	4.222	4.135	15.290
Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακα - Αμμόχωστος:				
2017	5.675	1.767	1.976	5.466
2018	5.466	1.641	1.896	5.211
2019	5.211	2.082	1.658	5.635
Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου:				
2017	7.760	1.382	2.049	7.093
2018	7.093	1.539	2.181	6.451
2019	6.451	1.480	1.837	6.094
Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού:				
2017	13.434	3.649	4.285	12.798
2018	12.798	3.158	3.840	12.116
2019	12.116	3.272	3.418	11.970